

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2015 M. GRUODŽIO 4 D. ĮSAKYMO NR. 3D-897 „DĖL
PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS
PARAIŠKOS IR 2016–2020 METŲ TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ ADMINISTRAVIMO BEI
KONTROLĖS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2016 m. gruodžio 1 d. Nr. 3D-714

Vilnius

1. P a k e i č i u Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“, ir jas išdėstau nauja redakcija (pridedama);

2. N u s t a t a u, kad šio įsakymo nuostatos taikomos nuo 2017 m. teikiamoms paraiškoms.

L.e. žemės ūkio ministro pareigas

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-
897
(2016 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-
714 redakcija)

**PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS
PARAIŠKOS IR 2016–2020 METŲ TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ ADMINISTRAVIMO BEI
KONTROLĖS TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/791 (OL 2016 L 135, p. 1), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 69), su paskutiniais pakeitimais padarytais 2016 m. rugpjūčio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2016/1394 (OL 2016 L 225, p. 50), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 639/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, ir iš dalies keičiamas to reglamento X priedas (OL 2014 L 181, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. lapkričio 30 d. Komisijos deleguotasis reglamentu (ES) Nr. 2016/141 (OL 2016 L 28, p. 2), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos

Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL 2014 L 181, p. 48), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gegužės 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/1393 (OL 2016 L 225, p. 41), kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, nustatančiais tiesioginės paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką.

2. Taisyklių tikslas – nustatyti 2016–2020 metų laikotarpiui reikalavimus aktyviems žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti tiesiogines išmokas (pagrindinę tiesioginę išmoką, žalinimo išmoką, išmoką jaunajam ūkininkui, išmoką už pirmuosius hektarus, susietąją paramą už plotą ir (arba) gyvulius), šių reikalavimų administravimo bei kontrolės tvarką ir nustatyti bendrąją paraiškos formą, taip pat jos pildymo ir administravimo tvarką.

3. Aktyviems žemės ūkio veiklos subjektams parama teikiama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones (toliau – KPP priemonės) ir administruojama atitinkamų žemės ūkio ministro įsakymų nustatyta tvarka. Parama už plotus mokama pagal šias KPP priemones: „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, „Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių“, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“.

4. Taisyklėse vartojamos pagrindinės sąvokos:

4.1. **Aktyvus žemės ūkio veiklos subjektas** – fizinis arba juridinis asmuo, kuris vykdo žemės ūkio veiklą ir (arba) aktyviai ūkininkauja, vadovaudamasis žemės ūkio ministro įsakymu nustatytais žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijais, ir nevykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamos veiklos, išskyrus numatytas išlygas.

4.2. **Aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiama daugiametė ganykla arba pieva** – daugiametė ganykla arba pieva, esanti natūralios buveinės teritorijoje.

4.3. **Ariamoji žemė** – žemės plotas, naudojamas žemės ūkio augalams auginti, pūdymui ir dažniau nei kas penkeri metai daugiametėms žolėms sėjomainai su kitais žemės ūkio augalais.

4.4. **Azotą kaupiantys augalai** – ariamojoje žemėje auginami augalai, kurių šaknyse kaupiasi gumbelinių bakterijų surišto azoto junginiai.

4.5. **Daugiamečių sodinių plotas** – ne sėjomainos būdu auginamų sodinių plotas, išskyrus ganyklas arba pievas, įskaitant daigynus ir trumpos rotacijos želdinių plotus, kuriais žemė apsodinta daugiau nei penkeriems metams ir iš kurių pakartotinai gaunamas derlius.

4.6. **Daugiametė ganykla arba pieva** (toliau – daugiametė pieva) – užsėtas daugiametėmis žolėmis arba natūralus nenaudojamas sėjomainoje penkerius ar daugiau metų žemės plotas gyvuliams ganyti, žolei ar žolės produkcijai gauti.

4.7. **Deklaruotas laukas** – paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje nurodytas žemės ūkio naudmenų ir (arba) kitas plotas.

4.8. **Deklaruotas plotas** – paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje nurodytų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo išmokų, plotų suma.

4.9. **Ganykla arba pieva** (toliau – pieva) – užsėtas daugiametėmis žolėmis arba natūralus žemės plotas, įskaitant daugiametes ganyklas arba pievas, gyvuliams ganyti, žolei ar žolės produkcijai gauti.

4.10. **Griovys** – dirbtinė atvira vandens nuleidimo vaga su nuolatine tėkme arba vidutinio vandeningumo metais neturinti nuolatinio nuotėkio.

4.11. **Ilgalaikė sankcija** – pagal paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje deklaruoto ploto ir faktiškai nustatyto remiamo ploto skirtumą apskaičiuojamas paramos dydžio sumažinimas, papildantis einamaisiais kalendoriniais metais pareiškėjui taikomą sankciją. Ši sankcija gali būti pradėta išskaičiuoti iš paramos kalendoriniais pažeidimo nustatymo metais, tačiau negali būti išskaičiuojama ilgiau nei trejus kalendorinius metus po pažeidimo nustatymo metų.

4.12. **Juodasis pūdymas** – ariamosios žemės plotas, kurio žemė periodiškai įdirbama, tačiau einamaisiais metais nenaudojama produkcijai gauti.

4.13. **Išmoka jaunajam ūkininkui** – papildoma išmoka iš Europos Sąjungos lėšų, mokama už deklaruotą plotą pareiškėjui, atitinkančiam išmokos jaunajam ūkininkui reikalavimus.

4.14. **Išmoka už pirmuosius hektarus** – papildoma išmoka iš Europos Sąjungos lėšų už nustatytą pareiškėjo deklaruotų žemės ūkio naudmenų pirmųjų (iki 30 ha) hektarų skaičių.

4.15. **Kontrolinis žemės sklypas** (toliau – KŽS) – natūralių gamtinių ir dirbtinių objektų (upių vagų, miško masyvų, kelių, pastatų ir pan.) ribojamas ar istorines žemės naudojimo ribas turintis vientisas žemės plotas, kuriam būdingos tam tikros gamtinės savybės, vyraujantis dangos tipas, ūkinio naudojimo ypatumai ir kuriam suteiktas unikalus atpažinties kodas kontrolinių žemės sklypų duomenų rinkinyje (toliau – KŽS_DR5LT). Šio sklypo plotas naudojamas pareiškėjų deklaruotų laukų plotams kontroliuoti (KŽS visų pareiškėjų deklaruotų laukų plotų suma lyginama su minėto sklypo tinkamu paramai skirti plotu).

4.16. **Kūdra** – dirbtinis arba natūralus nepratekančio vandens telkinys, esantis natūraliame žemės grunte, kurio vandens atsargas papildo paviršinės nuotekos.

4.17. **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras** (toliau – Valdų registras) – valstybės registras, kuriame įregistruojamos žemės ūkio valdos ir tvarkomi jų registravimo duomenys.

4.18. **Miškelis** – ištisinis nedidelis kartu augančių bet kurios rūšies medžių plotas, kuris nėra įtrauktas į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą.

4.19. **Neteisingas deklaravimas** – didesnio žemės ūkio naudmenų ar kito ploto, negu pareiškėjas valdo, ir (arba) didesnio ploto, negu jame užsiima žemės ir (arba) miškų ūkio veikla, deklaravimas.

4.20. **Nuotolinė patikra** – žemės ūkio naudmenų ar kitų plotų patikra, atliekama pagal palydovinę arba aerofotografinę nuotrauką.

4.21. **Pagrindinė tiesioginė išmoka** (toliau – pagrindinė išmoka) – išmoka iš Europos Sąjungos biudžeto lėšų, pagal vienkartinės išmokos už plotus schemą mokama pareiškėjui už deklaruotą plotą, atitinkantį paramos teikimo reikalavimus einamaisiais metais.

4.22. **Palaukė** – lauko pakraštys, kuriame nevykdoma jokia žemės ūkio veikla, susijusi su produkcijos gavyba.

4.23. **Paramos gavėjas** – pareiškėjas, kuris atitinka visus reikalavimus išmokoms gauti ir kuriam skiriama parama.

4.24. **Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiška** (toliau – paraiška) – elektroniniu būdu užpildytas taisyklių 1 priede nustatytos formos dokumentas (į Paraiškų priėmimo informacinę sistemą (toliau – PPIS) įvesti, išsaugoti ir patvirtinti duomenys), kuriuo prašoma einamaisiais metais skirti tiesioginę išmoką už plotą, susietąją paramą už gyvulius ir paramą už plotus pagal KPP priemones.

4.25. **Pareiškėjas** – žemės ūkio veiklos subjektas arba jo atstovas, taisyklių nustatyta tvarka teikiantis Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraišką Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.

4.26. **Pavienis medis** – atskirai augantis subrendęs medis, kurio vainikas nesiliečia su kitu medžiu ir kuris netrukdo žemės ūkio veiklai.

4.27. **Posėlis** – augalai, sėjami dirvos gerinimo tikslais nuėmus deklaruojamos rūšies žemės ūkio augalų derlių tų pačių metų vasarą prieš kitais metais deklaruotinos rūšies žemės ūkio augalų sėją.

4.28. **Sankcija** – pareiškėjui ar paramos gavėjui taikomas paramos dydžio sumažinimas, paramos teikimo nutraukimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį išmokėtos sumos, apribojimo teikti paraiškas nustatymas ir (arba) kitos poveikio priemonės už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

4.29. **Susietoji parama už plotą** – papildoma parama iš Europos Sąjungos lėšų, mokama tam tikrą žemės ūkio naudmenų plotą deklaruojančiam pareiškėjui už daržovių, išskyrus bulves, auginimą uždaryjame (šildomuose šiltnamiuose) ir atvirajame grunte, taip pat už vaisių, uogų, baltyminių augalų auginimą.

4.30. **Tiesioginė išmoka** – pagal paraiškos duomenis ir patikrų rezultatus apskaičiuojama paramos suma, kurią gali sudaryti pagrindinė tiesioginė išmoka, žalinimo išmoka, išmoka jaunajam ūkininkui, išmoka už pirmuosius hektarus, susietoji parama už plotą ir (arba) gyvulius.

4.31. **Tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą** – juridinio ar fizinio asmens (vieno arba su partneriais) vykdoma su žemės ūkiu nesusijusi veikla, apimanti oro uostų, vandens valymo įrenginių, nuolatinių sporto ir pramogų aikštelių eksploatavimą, geležinkelio ir nekilnojamojo turto paslaugų teikimą.

4.32. **Tiesioginė išmoka už plotą** – pagal paraiškos duomenis ir patikrų rezultatus apskaičiuojama paramos suma už deklaruotas paramai gauti tinkamas žemės ūkio naudmenas, kurią, be pagrindinės tiesioginės išmokos, gali sudaryti žalinimo išmoka, išmoka jaunajam ūkininkui, išmoka už pirmuosius hektarus ir susietoji parama už plotą.

4.33. **Trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai** (toliau – trumpos rotacijos želdiniai) – ne daugiau kaip dviejų greitai augančių medžių ar krūmų rūšių želdiniai.

4.34. **Trumpos rotacijos plantacinių želdinių plotas** (toliau – trumpos rotacijos želdinių plotas) – žemės plotas, naudojamas trumpos rotacijos plantaciniams želdiniams auginti.

4.35. **Tvenkinys** – dirbtinis pratekančio vandens telkinys, įrengiamas užtvenkiant vandens tėkmę vandentakyje.

4.36. **Žalioji pūdymas** – ariamosios žemės plotas, kuriame siekiant pagerinti dirvos struktūrą auginti žemės ūkio augalai įterpiami į dirvą.

4.37. **Žalinimo išmoka** – papildoma išmoka iš Europos Sąjungos lėšų už palankesnę aplinkos atžvilgiu žemės ūkio veiklą, mokama už plotą pareiškėjui, atitinkančiam žalinimo išmokos reikalavimus.

4.38. **Žemės ūkio naudmenos** (toliau – naudmenos) dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamos arba tinkamos naudoti žemės ūkio augalams auginti.

4.39. **Žemės ūkio valdos ar jos dalies perdavimas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų ir kitų šio registro administravimą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka atliekamas žemės ūkio valdai priklausančių objektų ar jų dalies nuosavybės teisės ar naudojimo teisės perdavimas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais kitam žemės ūkio veiklos subjektui, paliekant tą patį unikalų valdos atpažinties kodą.

4.40. **Žolinis įsėlis** – žoliniai augalai, įsėjami dirvos gerinimo tikslais į deklaruojamos rūšies žemės ūkio augalus per pavasario sėją.

II SKYRIUS BENDRIEJI REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS AKTYVŪS ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS SUBJEKTAI

5. Tiesiogines išmokas gali gauti tik aktyvus žemės ūkio veiklos subjektas, kuris:

5.1. nevykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamos veiklos:

5.1.1. neeksploatuoja oro uostų – nėra oro uostų valdytojas;

5.1.2. neteikia geležinkelio paslaugų: kelių ir geležinkelių tiesimo, požeminių geležinkelių tiesimo, tarpmiestinio ir tarptautinio keleivinio ir krovinio geležinkelio transporto, geležinkelių eksploatavimo, geležinkelio transporto priemonių nuomos;

5.1.3. neeksploatuoja vandens valymo įrenginių – neteikia vandens surinkimo, valymo ir tiekimo paslaugų;

5.1.4. neteikia šių nekilnojamojo turto paslaugų: nekilnojamojo turto agentūrų ar atitinkamos veiklos, nekilnojamojo turto tvarkybos už atlygį arba pagal sutartį;

5.1.5. neeksploatuoja nuolatinių sporto ir pramogų aikštelių – nėra golfo, kitų sporto šakų aikštynų, automobilių lenktynių trasų, atrakcionų ir teminių parkų, hipodromų ir žirgynų, aerodromų valdytojas;

5.2. nors ir vykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą, taip pat taisyklių 6 punkte numatyta tvarka atrenkamas patikrinti, tačiau Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) pateikia vieną iš įrodymų, susijusių su žemės ūkio svarba, kad:

5.2.1. jo metinė tiesioginių išmokų suma (apskaičiuota bendra visų paramos schemų suma, kurią pareiškėjas turėjo teisę gauti, nors paramos administravimo procese ir buvo taikytos sankcijos – pagal reglamento (ES) Nr. 639/2014 12 straipsnį), už praėjusius kalendorinius metus, sudaro bent 5 proc. visų pajamų, kurių jis gavo už praėjusius finansinius metus iš ne žemės ūkio veiklos;

5.2.2. jo vykdoma žemės ūkio veikla yra reikšminga, t. y. pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro ne mažiau kaip 33 proc. visų už praėjusius finansinius metus gautų pajamų;

5.2.3. jo pagrindinė veikla ar įmonės tikslas yra žemės ūkio veiklos vykdymas.

5.3. nepriklausomai nuo vykdomos veiklos pobūdžio už praėjusius metus gavo bendrą Europos Sąjungos tiesioginių išmokų sumą (apskaičiuotą bendrą visų paramos schemų sumą, kurią

pareiškėjas turėjo teisę gauti, nors paramos administravimo procese ir buvo taikytos sankcijos – pagal reglamento (ES) Nr. 639/2014 12 straipsnį), neviršijančią 5000 Eur.

6. Visi pareiškėjai, įskaitant nurodytus taisyklių 5.3 papunktyje, privalo paraiškoje pažymėti, ar vykdo (jeigu vykdo) tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą (-as). Siekiant įvertinti pareiškėjų atitiktį aktyvaus žemės ūkio veiklos subjekto reikalavimams, taikoma tokia tvarka:

6.1. nustačiusi (pareiškėjui nurodžius paraiškoje arba kitais atvejais), kad pareiškėjas priskiriamas prie subjektų, vykdančių tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą arba kitais šiame punkte nurodytais atvejais, Agentūra, ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d. paprašo pareiškėjo pateikti įrodymų dėl žemės ūkio svarbos pareiškėjo veikloje pagal vieną iš įrodymo kriterijų. Pareiškėjai, įrodymo dokumentus dėl žemės ūkio svarbos savo veikloje Agentūrai pateikia einamaisiais metais ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Agentūros pranešimo išsiuntimo dienos. Reikalavimas teikti įrodymus taikomas ir šiais atvejais:

6.1.1. tiems pareiškėjams, kurie paraiškoje nurodė, jog vykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą;

6.1.2. siekiant įsitikinti, jog pareiškėjo, nustatyta tvarka atrinkto administraciniam patikrinimui (ne mažiau kaip 5 proc. visų pareiškėjų), pateikti duomenys yra teisingi, išskyrus pareiškėjus, kurių atitiktčiai nustatytiems kriterijams patikrinti nėra būtina teikti atskirų dokumentų (įregistravusiems ūkininko ūkį, ir gavusiems bendrą Europos Sąjungos tiesioginių išmokų sumą ne didesnę nei 5000 Eur).

6.1.3. Agentūra, siekdama įsitikinti pareiškėjų pateiktos informacijos tikrumu, turi teisę paprašyti ir kitų susijusių dokumentų.

6.2. pareiškėjas, siekiantis pateikti įrodymus, nurodytus taisyklių 5.2.1 ir 5.2.2 papunkčiuose, privalo Agentūrai pateikti duomenis apie gaunamas pajamas Pažymos apie žemės ūkio veiklos subjekto pajamų ir (arba) tiesioginių išmokų sumos dalį, būtiną žemės ūkio veiklos subjektų aktyvumui įrodyti, per praėjusius kalendorinius metus, numatytos Žemės ūkio veiklos svarbos įrodymo kriterijų, pagal kuriuos skaičiuojama pajamų ir (arba) tiesioginių išmokų sumos dalis, įvertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 3D-541 „Dėl Žemės ūkio veiklos svarbos įrodymo kriterijų, pagal kuriuos skaičiuojama pajamų ir (arba) tiesioginių išmokų sumos dalis, įvertinimo metodikos patvirtinimo“, pagrindu bei Agentūros nurodymu kitus susijusius dokumentus.

6.3. pareiškėjas (fizinis asmuo), siekiantis įrodyti, kad jo pagrindinė veikla yra žemės ūkio veiklos vykdymas, pagal 5.2.3 papunktį, paraiškos pateikimo metu privalo būti įregistravęs ūkininko ūkį teisės aktų nustatyta tvarka.

6.4. pareiškėjas (juridinis asmuo), siekiantis įrodyti, kad jo pagrindinė veikla ar įmonės tikslas yra žemės ūkio veiklos vykdymas, pagal 5.2.3 papunktį, privalo Agentūrai pateikti Pažymą apie žemės ūkio veiklos subjekto vykdomų veiklų sąnaudas, numatytą Žemės ūkio veiklos subjektų vykdomų veiklų sąnaudų įvertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 3D-542 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų vykdomų veiklų sąnaudų įvertinimo metodikos patvirtinimo“, kurioje nurodyta, jog žemės ūkio veikla yra veikla su didžiausiu sąnaudų santykiu, palyginti su kitų vykdomų veiklų sąnaudomis, bei Agentūros nurodymu kitus susijusius dokumentus.

6.5. pareiškėjas, nepateikęs įrodymų dėl žemės ūkio svarbos pareiškėjo veikloje pagal vieną iš įrodymo kriterijų, arba Agentūrai nustačius, kad pateikti įrodymai yra nepakankami, yra laikomas neaktyviu žemės ūkio veiklos subjektu ir yra netinkamas tiesioginėms išmokoms gauti. Atsižvelgiant į Agentūros pranešimo išsiuntimo datą, pavėluotai pateikus įrodymo dokumentus, išskyrus nuo pareiškėjo valios nepriklausančias (*force majeure*) aplinkybes, paraiška toliau neadministruojama.

ANTRASIS SKIRSNIS BENDROJI DUOMENŲ PATEIKIMO, VERTINIMO IR REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMO TVARKA

7. Pareiškėjams taikoma bendroji duomenų pateikimo, vertinimo ir reikalavimų įgyvendinimo tvarka:

7.1. pareiškėjo, kaip žemės ūkio valdos valdytojo, žemės ūkio valda (toliau – valda) turi būti įregistruota Valdų registre;

7.2. pareiškėjas paraiškoje privalo deklaruoti visus valdomus naudmenų ir kitus plotus, už kuriuos jis prašo paramos, ir visus valdomus naudmenų plotus, nors už juos paramos ir neprašo. Parama teikiama tik už Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius naudmenų ir kitus plotus;

7.3. plotai, kuriuose einamaisiais metais (iki gruodžio 31 d.) yra atliekami, numatyti ar planuojami atlikti darbai, įtakosiantys šių plotų atitiktį paramos reikalavimams (pvz. vykdomos statybos, melioracijos sistemų įrengimo ar tvarkymo darbai ar kt.), turi būti deklaruojami kaip tinkami paramai plotai, kurie einamaisiais metais neatitinka paramos skyrimo reikalavimų (kodas TPN), jeigu plotų neatitikimas paramos reikalavimams bus laikinas (pvz. bus atliekami melioracijos darbai) arba netinkami paramai plotai (kodas NEP), jeigu plotų neatitikimas reikalavimams bus nuolatinis (pvz. plote bus pastovių objektų (pastatų, vandens telkinių ir kt.);

7.4. pareiškėjui draudžiama tyčia dalyti valdą, siekiant gauti didesnę paramos sumą. Tyčiniu valdos dalijimu laikomas dirbtinis valdos ploto suskirstymas į dalis (skaidymas), sumažinant ankstesniais metais deklaruotą plotą. Valdos padalijimu taip pat laikomi atvejai, kai

nustačius galimą tyčinį valdos dalijimą ir Agentūrai paprašius, pareiškėjas Agentūros nustatyta tvarka per pranešime nurodytą terminą nepateikia prašomų dokumentų;

7.5. pareiškėjas privalo laikytis kompleksinės paramos reikalavimų, kurie apima Valdymo reikalavimus ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimus, nurodytus Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“, ir Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (toliau – GAAB) reikalavimų, nurodytų Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, aprašo patvirtinimo“. Už šiame punkte minimų reikalavimų pažeidimus sankcijos skaičiuojamos pagal Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 „Dėl Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“;

7.6. mažiausias valdos naudmenų plotas, kurį gali sudaryti ne mažesni kaip 0,1 ha laukai ir už kurį gali būti mokamos tiesioginės išmokos už plotą, yra 1 ha. Išmokos yra mokamos už laukus, kurie yra įbraižyti elektroniniu būdu taisyklių nustatyta tvarka. Visi pareiškėjo deklaruojami plotai, kurie yra 0,1 ha arba didesni ir kuriuose auginami žemės ūkio augalai, atsižvelgiant į taisyklių 2 priedo V skyriuje pateiktame Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatoriuje (toliau – klasifikatorius) nurodytas augalų rūšis, turi būti deklaruojami kaip atskiri plotai. Tačiau klasifikatoriaus I grupės augalai gali būti jungiami į plotus, kuriuos sudaro daugiau nei viena auginamų augalų rūšis, o tokie plotai negali būti didesni nei 0,3 ha. Tokie klasifikatoriaus I grupės sujungti plotai turi būti deklaruojami kodu KTŽ „Kiti augalai ariamojoje žemėje“ arba DAK „Kitos daržovės“ arba DUK „Kitos daržovės (uždarajame grunte);

7.7. taisyklių 7.6 papunktyje nurodytas reikalavimas dėl mažiausio lauko naudmenų ploto netaikomas, jei laukai skirti selekcijai ir moksliniams tyrimams. Leidžiama prašyti pagrindinės tiesioginės išmokos už mažesnius kaip 0,1 ha dydžio laukus, bet ne mažesnius kaip 0,01 ha. Parama už šiuos laukus bus skiriama tik tada, jei pareiškėjas iki einamųjų metų rugsėjo 30 d. Agentūrai pateiks papildomų dokumentų (selekcinės sėklos atestatą, išduotą mokslo įstaigų), kuriuose bus įrodoma, kad šie laukai yra skirti selekcijai arba juose vykdoma mokslinė veikla, arba sutartis, sudarytas su juridiniais asmenimis, užsiimančiais selekcija ir moksliniais tyrimais;

7.8. už plotus, ne mažesnius kaip 0,1 ha, už kuriuos pareiškėjas prašo paramos pagal KPP priemones, išmokos mokamos, kai šie plotai atitinka reikalavimus, nustatytus atskirais žemės ūkio ministro įsakymais;

7.9. naudmenos, nurodytos klasifikatoriuje, turi būti įdirbamos ir prižiūrimos. Einamaisiais metais žydintys augalai turi būti auginami ne trumpiau kaip iki jų žydėjimo pradžios. Baltymingų augalų derliaus negalima nuimti anksčiau, nei pasiekama pieninė branda;

7.10. jei patikros vietoje metu nustatoma, kad augalai, kurie jau buvo pradėję žydėti ar pasiekę atitinkamą brandą, yra nuimti ir dirva pradėta ruošti kitiems žemės ūkio augalams auginti, pareiškėjui suteikiama galimybė pateikti papildomų įrodymų vietoje, kad tikrinamame lauke buvo auginami paraiškoje deklaruoti arba kiti žemės ūkio augalai, priskiriami tai pačiai klasifikatoriaus pasėlių grupei ir neturintys įtakos nei pareiškėjo atitikimo EASV reikalavimams, nei pretenduojantys atitikti susietosios paramos reikalavimų;

7.11. KŽS, kuriuose einamaisiais metais deklaruojami laukai, už kuriuos prašoma tiesioginių išmokų paramos, iki metų, einančių prieš paraiškos teikimo (einamuosius) metus gruodžio 1 d. turi būti sutvarkyti (jeigu būtina – atlikti medžių, kelmų, krūmų, akmenų valymo darbai, o darbų atliekos pašalintos iš lauko ir kt.) ir tinkami paramai. Tiesiogines išmokas galima gauti tik už reikalavimus, atitinkančius naudmenų plotus;

7.12. deklaruojamuose naudmenų plotuose turi būti auginami žemės ūkio augalai (įskaitant pievas) arba laikomas pūdymas. Jeigu žemės ūkio augalai deklaruojamame plote apskritai neauginami (jame nėra vykdoma žemės ūkio veikla), parama už tokius plotus nėra skiriama.

7.13. laikoma, kad yra deklaruojami didesni naudmenų plotai, nei deklaruoti reikalavimus atitinkantys plotai, kai:

7.13.1. prašoma išmokų už akivaizdžiai apleistas, nedirbamas ir neprižiūrimas (apaugusias medžiais ir (arba) krūmais, ir (arba) nešienautas, ir (arba) piktžolėmis apžėlusias) naudmenas. Deklaruojant tokius plotus turi būti suteikiamas klasifikatoriaus kodas NEP „Netinkami paramai plotai“. Pavienių medžių buvimas lauke nėra laikomas neatitikimu;

7.13.2. prašoma išmokų už žemės ūkio augalų plotus ariamoje žemėje, kai piktžolės stelbia žemės ūkio augalus, o šie augalai ten, kur yra piktžolių, yra išnykę. Jeigu neatitiktis nustatyta ne visame deklaruojamo lauko plote, bendras reikalavimus atitinkantis plotas yra nustatomas iš deklaruojamo lauko ploto atėmus bendrą piktžolėmis apaugusį plotą;

7.13.3. deklaruojama 0,1 ha arba didesnis plotas ir nurodoma, kad jame auginami į klasifikatorių neįtraukti augalai, t. y. deklaruojamas plotas kodu KTŽ „Kiti augalai ariamojoje žemėje“, DAK „Kitos daržovės“, DUK „Kitos daržovės (uždarajame grunte)“ arba KTS „Kiti sodai ir daugiamečiai uogynai“, tačiau nustatoma, kad auginami klasifikatoriuje esantys augalai (išskyrus

atvejus, kai deklaruojami klasifikatoriaus I grupės augalai sujungti į plotus taip, kaip numatyta taisyklių 7.6 papunktyje);

7.13.4. deklaruojamas plotas, už kurį siekiama gauti susietąją paramą ir (arba) išmoką už žalinimo reikalavimų įgyvendinimą, tačiau nustatoma, kad šiame plote auginami kiti nei deklaruoti augalai (augalai nepriskiriama paramos schemai (susietajai paramai ir (arba) žalinimo išmokai) už kurią pareiškėjas pretenduoja gauti išmoką) arba deklaruoti augalai apskritai neauginami;

7.13.5. prašoma paramos deklaruojant plotą, kuriame neužsiimama žemės ūkio veikla (nepateikiama žemės ūkio produkcijos realizavimo ar kitų žemės ūkio veiklos fakto įrodymo dokumentų ir žemės valdymo teisę įrodančių dokumentų);

7.14. deklaruojant sodus ir uogynus į tinkamą paramai gauti plotą įtraukiami ir šie plotai:

7.14.1. į verslinio sodo plotą, tinkamą paramai gauti, įtraukiamas iki 12 metrų, matuojant nuo vaismedžio kamieno, atstumas išilgai kraštinių (išorinių) sodo eilių, reikalingas sodo technikai pravažiuoti. Jeigu sodas yra aptvertas tvora, tiek galulaukių, tiek ir kraštinės eilės tvoros riba yra laikoma sodo ploto riba, tačiau į tinkamą paramai gauti sodo plotą įtraukiamas ne didesnis kaip 12 metrų atstumas nuo vaismedžio kamieno iki tvoros;

7.14.2. į verslinio uogyno plotą, tinkamą paramai gauti, įtraukiamas iki keturių metrų atstumas išilgai kraštinių (išorinių) uogynų eilių, reikalingas sodo technikai pravažiuoti. Jeigu uogynas yra aptvertas tvora, atstumas nuo kraštinės eilės uogų krūmynų lajos iki tvoros gali būti ne daugiau kaip 4 metrai arba ne daugiau kaip 8 metrai galulaukių atveju, o tvoros riba yra laikoma uogyno ploto riba;

7.14.3. versliniuose soduose ir uogynuose esantys dirbtiniai tvenkiniai ir užuovėjinės juostos į tinkamą paramai plotą neįtraukiami.

7.15. pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už gyvulius, be šiose taisyklėse taikomų bendrųjų reikalavimų, tai pat turi atitikti atitinkamų taisyklių, tvirtinamų atskirais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais, nuostatas, jeigu tose taisyklėse nenumatyta kitaip. Pareiškėjai, dalyvaujantys KPP priemonėse, be šiose taisyklėse taikomų bendrųjų reikalavimų, taip pat turi laikytis reikalavimų, nurodytų atitinkamos priemonės įgyvendinimo taisyklėse, tvirtinamose atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, jeigu tų priemonių taisyklėse nenumatyta kitaip;

7.16. pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už gyvulius, turi būti teisės aktų nustatyta tvarka registruoti atitinkamų gyvulių laikytojai. Jeigu nustatomas neatitikimas atitinkamiems taisyklių, tvirtinamų atskirais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais, reikalavimams parama už gyvulius nėra skiriama, jeigu tose taisyklėse nenumatyta kitaip;

7.17. pareiškėjams arba paramos gavėjams, neteisėtai sukūrusiems sąlygas paramai gauti, parama nėra teikiama, o jau išmokėta paramos suma yra susigrąžinama. Atitiktis šiam reikalavimui

vertinama pagal Galimai neteisėtų sąlygų, sukurtų siekiant gauti tiesiogines išmokas ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūki ministro 2016 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 3D-560 „Dėl galimai neteisėtų sąlygų, sukurtų siekiant gauti tiesiogines išmokas ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika).

III SKYRIUS PRIVALOMOS ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VYKDYMO TVARKA

PIRMASIS SKIRSNIS ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VYKDYMO KRITERIJAI

8. Pareiškėjai privalo laikytis žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų:

8.1. pievas (klasifikatoriaus kodai GPŽ, DGP) nušienauti ne mažiau kaip 2 kartus per metus: ne mažiau kaip vienas šienavimas – iki einamųjų metų liepos 1 dienos (skaitytinai); ne mažiau kaip vienas šienavimas laikotarpyje nuo einamųjų metų liepos 2 dienos iki einamųjų metų rugpjūčio 31 dienos (skaitytinai).

8.2. užliejamų pievų teritorijose (Priekulės, Lumpėnų, Natkiškių, Pagėgių, Stoniškių, Vilkyškių, Gardamo, Juknaičių, Katyčių, Kintų, Rusnės, Saugų, Šilutės, Švėkšnos, Usėnų, Vainuto ir Žemaičių Naumiesčio seniūnijos) žolės ritiniai turės būti išvežti iš laukų iki spalio 1 d.;

8.3. pievų laukuose, taip pat sodų ir uogynų tarpueiliuose visą vegetacijos laikotarpį neturi būti augmeniją stelbiančių, sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandusių arba išbarsčiusių piktžolių;

8.4. sodų ir uogynų tarpueilius (išskyrus tuos tarpueilius, kuriuose yra pieva) reikia periodiškai įdirbti (mechaniškai arba chemiškai) taip, kad juose būtų sunaikintos piktžolės. Sodų ir uogynų tarpueilius, kuriuose yra pieva (klasifikatoriaus kodai OBS, KRS, SLS, VYS, TRS, KTS, ASU, JSU, RSU, BSU, AVU, ARU, SVU, ŠIU, GEU, BKU, SPU, PUU, ŠAU, ERK, GUD, ŠRM, AKT, RŠT), nušienauti ne mažiau kaip 1 kartą per metus iki einamųjų metų liepos 1 d.;

8.5. soduose ir uogynuose būtina iš deklaruojamų laukų ploto pašalinti negyvus vaismedžius ir (arba) vaiskrūmius arba jų liekanas;

8.6. deklaruojant pūdymo plotus būtina užtikrinti, kad nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki liepos 31 d.:

8.6.1. juodajame pūdyje nebūtų vykdoma jokia žemės ūkio gamyba (t. y. sėja, auginimas ir derliaus nuėmimas) einamųjų metų produkcijai gauti. Juodasis pūdymas, taip pat turi būti periodiškai įdirbamas taip, kad jame nebūtų subrendusių ir žydėjimo stadiją pasiekusių piktžolių;

8.6.2. žaliajame pūdyje nebūtų vykdoma žemės ūkio gamyba einamųjų metų produkcijai gauti, t. y. negali būti ganomi gyvuliai, šienaujama žolė arba auginami kiti nei žoliniai

(klasifikatoriaus III grupėje ir kodu GPŽ deklaruojami) augalai. Žaliajame pūdyme auginami dirvos struktūrai gerinti skirti žoliniai augalai ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. turi būti įterpiami į dirvą (žaliosios masės susmulkinimas ir įterpimas į dirvą nėra laikomas žemės ūkio gamybos vykdymu), o prieš įterpiant į dirvą, draudžiama nuimti šių augalų derlių.

ANTRASIS SKIRSNIS

ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VYKDYMO KRITERIJŲ TAIKymo IR ĮGYVENDINIMO TVARKA

9. Neatsižvelgiant į žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijais nustatytus reikalavimus, plotams patenkantiems į „Natura 2000“ teritorijas ar kuriose vykdomi įsipareigojimai pagal KPP priemonių „Natura 2000 ir su Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas, dalyvaujantiems priemonėje „Ekologinis ūkininkavimas“ arba priemonėje „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, gali būti nustatyti, kiti pasikartojantys reikalavimai, kurie tiesiogiai taikomi atsižvelgiant į atitinkamuose teisės aktuose patvirtintas nuostatas. Jeigu atskira tokių plotų priežiūra nėra numatyta kituose nacionaliniuose teisės aktuose, taikomi šiose taisyklėse numatyti reikalavimai. Jeigu nustatomas pasikartojančių reikalavimų neatitikimas, plotams, kuriuose nustatyti atitinkami neatitikimai, taip pat taikomos ir šiose taisyklėse numatytos nuobaudos. Pasikartojančiu reikalavimu yra laikomas tas, kuris nustatytas šiose taisyklėse žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijuose, tačiau jo analogiškas užtikrinimas yra apibrėžtas ir kitais paramą reglamentuojančiais teisės aktais. Pasikartojančio reikalavimo neatitikimu yra laikoma, kai neatsižvelgiant į analogiško reikalavimo įgyvendinimo pobūdį ar trukmę, nėra užtikrintas reikalavimo įgyvendinimas.

10. Pievų, kaip nurodyta taisyklių 8.1 papunktyje, išskyrus pievas, patenkančias į taisyklių 9 punkto nuostatos taikymo sritį, taip pat sodų ir uogynų tarpueilių, kuriuose yra pieva, kaip nurodyta taisyklių 8.4 papunktyje, šienavimas ir priežiūra atliekama vadovaujantis šiais principais:

10.1. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) pievose turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius; žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista) laikantis taisyklių 8.1 papunktyje nustatytų šienavimo terminų, arba:

10.1.1. jeigu pareiškėjo, kurio (arba jo valdos partnerio) einamųjų metų laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki birželio 30 d. laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų vidurkis sudarė ne mažiau kaip 0,3 SG hektarui (vertinamas visų deklaruojamų pievų plotų ir laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, avių, ožkų, danielių, dėmėtųjų elnių, taurių elnių, bizonų, stumbrų) santykis), pievų plotuose ganymo sezono metu yra ganoma, nelaikoma reikalavimų neatitikimu, jeigu tokie plotai nėra tinkamai nuganyti ar nušienauti. Tokiu atveju ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d. (skaitytinai) deklaruojamuose pievų laukuose yra būtini gyvulių buvimo lauke požymiai –

ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė (ar kiti požymiai) arba laukai turi būti nušienauti, t. y. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) pievose turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius; žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista visame lauko plote).

10.1.2. jeigu pareiškėjo (arba jo valdos partnerio) laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų vidurkis, kaip numatyta taisyklių 10.1.1 papunktyje, sudaro mažiau kaip 0,3 SG ir daugiau kaip 0,1 SG pievos-hektarui:

10.1.2.1. tačiau ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 1 dienos konkrečiame lauke yra pradėta ganiava (lauke yra aptinkami gyvulių ganymo požymiai – ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba), nuėsta žolė ar kiti požymiai), toks laukas turi būti nuganytas ir geros agrarinės būklės ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d., t. y. visi lauko plotai turi būti ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai turi būti sutvarkyti, t. y. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti iš lauko išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista);

10.1.2.2. ir pieva tvarkoma, tiek šienaujant (iki einamųjų metų liepos 1 d.), kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, tiek ganant (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), privalu užtikrinti, kad, vykdant 2-ojo šienavimo (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.) reikalavimo įgyvendinimą, laukas turi būti nuganytas ir geros agrarinės būklės. Todėl ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d. visi lauko plotai turi būti ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai turi būti sutvarkyti, t. y. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) iš lauko turi būti išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista);

10.1.3. jeigu pareiškėjas (arba jo valdos partneris) nelaiko žolėdžių ūkinių gyvūnų, taip pat kai žolėdžių ūkinių gyvūnų vidurkis, kaip numatyta taisyklių 10.1.1 papunktyje, sudaro mažiau kaip 0,1 SG hektarui:

10.1.3.1. tačiau ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 1 dienos konkrečiame lauke yra pradėta ganiava, toks laukas turi būti nuganytas ir geros agrarinės būklės, t. y. visi lauko plotai turi būti ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai – sutvarkyti vadovaujantis taisyklių 10.1 papunktyje nurodyta tvarka. Jeigu pareiškėjo, neatsižvelgiant į tai, ar pareiškėjas (arba jo valdos partneris) laiko ūkinių gyvūnų ar jų nelaiko, deklaruojamas laukas visas arba jo dalis nuganyta, o kita dalis lauko sutvarkyta vadovaujantis taisyklių 10.1 papunktyje nurodyta tvarka, tai laikoma reikalavimų atitikimu;

10.1.3.2. ir pieva tvarkoma, tiek šienaujant (iki einamųjų metų liepos 1 d.), kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, tiek ganant (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), privalu užtikrinti, kad, vykdant 2-ojo šienavimo (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.) reikalavimo įgyvendinimą, laukas turi būti nuganytas ir geros agrarinės būklės. Todėl ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d. visi lauko plotai turi būti ūkinių gyvūnų nuganyti, o

nenuganyti plotai turi būti sutvarkyti, t. y. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) iš lauko išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista);

10.2. pareiškėjai (arba jų valdų partneriai), numatyti taisyklių 10.1.1 ir 10.1.2 papunkčiuose – žolėdžių ūkinių gyvūnų laikytojai, turi laikyti ūkinius gyvūnus, registruotus Ūkinių gyvūnų registre. Žolėdžių ūkinių gyvūnų, perskaičiuotų į sutartinius gyvulius, pagal šių taisyklių 3 priede pateiktą Gyvūnų perskaičiavimo į sutartinius gyvulius lentelę, duomenys vertinami atsižvelgiant į Ūkinių gyvūnų registre pateiktus duomenis;

10.3. Pievų tvarkymo darbai, kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (bet ne vėliau kaip iki Agentūros patikros vietoje atlikimo dienos) nuo jų atlikimo dienos, turi būti pažymimi „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ (pildomas pagal taisyklių 4 priede pateiktą formą). Reikalavimas netaikomas taisyklių 10.1.1 papunktyje nurodytiems pareiškėjams. Užpildytas „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalas“ turi būti pateikiamas patikros vietoje metu. Jeigu Agentūros atliekamos patikros vietoje metu:

10.3.1. vizualiai įsitikinus, kad deklaruojamas pievos laukas (visas) yra einamaisiais metais nušienautas ir sutvarkytas, kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, o pagal „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“ įrašus nustatoma, kad šienavimas (-ai) atliktas (-i) iki einamųjų metų liepos 1 d., o nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki Agentūros patikros vietoje atlikimo dienos šienavimo (-ų) neatlikta, Agentūros darbuotojas privalo sugrįžti į patikrą vietoje tokiam lauke, siekiant įvertinti taisyklių 8.1 papunktyje nurodyto reikalavimo įgyvendinimą;

10.3.2. vizualiai įsitikinus, kad deklaruojamas pievos laukas (visas) yra einamaisiais metais nušienautas ir sutvarkytas, kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, o pagal „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“ įrašus nustatoma, kad šienavimas (-ai) atliktas (-i) iki ir po einamųjų metų liepos 1 d., Agentūros darbuotojas į patikrą vietoje tokiam lauke negrįžta, o taisyklių 8.1 papunktyje nurodytas reikalavimas laikomas įvykdytu;

10.3.3. vizualiai įsitikinus, kad deklaruojamas pievos laukas (visas) yra einamaisiais metais nušienautas ir sutvarkytas, kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, bet pagal „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“ įrašus nustatoma, kad reikalavimas įvykdytas iš dalies (pvz., trūksta įrašo apie vieną iš šienavimų) arba visai neįvykdytas (pvz., įrašai žurnale nėra padaryti), taisyklių 8.1 papunktyje nurodytas reikalavimas laikomas neįvykdytu visame lauko plote ir Agentūros darbuotojas papildomų reikalavimo įgyvendinimo kontrolės veiksmų neatlieka;

10.3.4. nustatoma, kad deklaruojamame pievos lauke vykdoma ganiava, kaip numatyta taisyklių 10.1.2 papunktyje, „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ privalomai turi būti užfiksuoti ne mažiau kaip 2 šienavimai arba 2 ganymo laikotarpiai (1 – iki liepos 1 d.; 2 – nuo liepos 2 d. iki rugpjūčio 31 d.). Jei pieva buvo ganoma, pareiškėjas turi būti pažymėjęs paskutinįją viso lauko ploto nuganyimo datą arba nenuganytų plotų, išėdų ir pan. sutvarkymo datą

(pvz.: „1-asis šienavimas ir (arba) ganymas atliktas arba baigtas 2016-06-29, o antrąjį kartą visame lauko plote nuganyta ir paliktos išėdos nušienautos 2016-08-28“) ir atliktą priežiūros veiksmą (pvz. „nuganyta ir nušienauta“). Laikoma reikalavimų atitikimu, jeigu patikros vietoje metu, kai ji atliekama siekiant įsitikinti 1-ojo šienavimo (iki liepos 1 d.) reikalavimo įgyvendinimu (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), pareiškėjo „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ nėra padarytų įrašų dėl konkretaus pievos lauko, nes ganiava dar nėra baigta. Tokiu atveju, patikros vietoje metu, kai ji atliekama siekiant įsitikinti 2-ojo šienavimo reikalavimo įgyvendinimu (po einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), pareiškėjo „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ jau turi būti ne mažiau kaip du įrašai apie taisyklių 8.1 papunktyje nurodyto reikalavimo įgyvendinimą;

10.4. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) sodų ir uogynų tarpueiliuose, kuriuose yra pieva, turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius; žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista) iki taisyklių 8.4 papunktyje nustatytų šienavimo terminų;

10.5. kai pievų augalai (motiejukai, eraičiniai, svidrės ir kt.) einamaisiais metais yra auginami sėklai, kaip monokultūra, paraiškoje tokie laukai turi būti deklaruojami klasifikatoriaus kodais GPŽ ir DGP pažymint požymiu „SĖ“. Tokiu atveju taisyklių 10 punkte išdėstyti pievų priežiūros reikalavimai nėra taikomi. Jeigu lauke, kuriam priskirtas požymis „SĖ“, nėra vyraujančios augalų rūšies (t. y. vizualiai įvertinus skirtingų augalų (jeigu tokių yra) paplitimą galima nustatyti, kad auginama daugiau nei vienos žolinių augalų rūšies augalas), laikoma, kad pievos paskirtis („SĖ – žemės ūkio augalai sėklai“) nurodyta neteisingai ir šio taisyklių papunkčio išimtis nėra taikoma;

10.6. kai yra deklaruojamos pievos (deklaruotos kodu GPŽ), kurios taip pat deklaruojamos ir kaip palaukės, kaip nurodyta taisyklių 45.7 papunktyje, siekiant ekologiniu atžvilgiu svarbių vietovių reikalavimo (EASV) atitikimo, tokie plotai turi būti nušienauti, nuganyti ir geros agrarinės būklės ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d., t. y. visi lauko plotai turi būti nušienauti, nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti iš lauko išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista, ir (arba) ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai turi būti sutvarkyti, t. y. paliktų išėdų nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti iš lauko išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista). Šiais atvejais taisyklių 10.3 papunktyje numatytas reikalavimas pildyti „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalą“ nėra taikomas.

11. Siekiant įsitikinti taisyklių 8.1 papunktyje (ar laiku nušienauta ir sutvarkyta) ir 8.6 papunktyje (ar į dirvą yra įterpti augalai, ar nėra piktžolių) nurodytų įsipareigojimų vykdymu, pareiškėjo deklaruojamų laukų patikros atliekamos konkretaus deklaruoto lauko plote, įvertinant, ar numatytas lauko priežiūros būdas pritaikytas visame lauko plote. Jeigu yra nustatoma neatitikčių,

išmatuojamas ir įvertinamas (sumuojamas) bendras neatitiktųjų plotas lauke. Reikalavimams įgyvendinti taip pat taikoma tokia papildoma tvarka:

11.1. vertinant atitiktą taisyklių 8.1 papunktyje nurodytam reikalavimui, kai nustatoma neatitiktis tarp konkretaus lauko patikros vietoje metu nustatytų faktų ir duomenų nurodytų „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ (pvz., konkretaus lauko plote nustatoma neatitiktis ne visame deklaruojamo lauko plote (t. y. dalis lauko sutvarkyta, kaip nurodyta taisyklių 10 punkte, o dalis ne), o pagal „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“, įrašą nustatoma, kad neatitikties reikalavimui nėra (t. y. įrašas nurodo, kad laukas yra sutvarkytas, kaip numatyta taisyklių 10 punkte), atitiktis reikalavimui įvertinama pagal reikalavimus atitinkantį plotą, nustatytą konkretaus lauko patikros vietoje metu, neatsižvelgiant į „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ pateiktą konkretaus lauko informaciją;

11.2. vertinant atitiktą taisyklių 8.1 papunktyje nurodytam reikalavimui, kai lauko plote nustatoma neatitiktis ne visame deklaruojamo lauko plote, taisyklių 10.3 papunktyje numatyta „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“ pildymo tvarka nėra vertinama, jeigu patikra vietoje atliekama siekiant įsitikinti 1-ojo šienavimo (iki liepos 1 d.) reikalavimo įgyvendinimu ir yra būtina sugrįžti į patikrą vietoje įsitikinti 2-ojo šienavimo reikalavimo įgyvendinimu (po einamųjų metų rugpjūčio 31 d.) deklaruotame lauko plote. Tokiu atveju, taisyklių 10.3 papunktyje numatyta „Ganyklų arba pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“ pildymo tvarka vertinama atliekant 2-ojo šienavimo reikalavimo įgyvendinimą (po einamųjų metų rugpjūčio 31 d.) deklaruotame lauko plote;

11.3. jeigu nustatomos neatitiktys tiek taisyklių 8.1, tiek taisyklių 8.6 papunkčiuose numatytiems reikalavimams, laikoma, kad deklaruojamuose laukuose yra deklaruoti didesni naudmenų plotai, nei deklaruoti reikalavimus atitinkantys plotai, kaip numatyta taisyklių 7.13 papunktyje. Taisyklių 8.1 papunktyje numatyto reikalavimo įgyvendinimo atveju, sugrįžus į patikrą vietoje siekiant įsitikinti 2-ojo šienavimo reikalavimo įgyvendinimu (po einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), kai 1-ojo šienavimo reikalavimo (iki liepos 1 d.) neatitiktis nustatyta ne visame deklaruojamo lauko plote, bendras reikalavimą atitinkantis plotas yra nustatomas iš deklaruojamo lauko ploto atėmus vieno iš šienavimo (1-ojo arba 2-ojo) tikrinimo metu nustatytą didesnį reikalavimo neatitinkantį plotą.

12. Piktžolėmis apaugę pievų plotai, taip pat sodų ir uogynų plotai, kuriuose yra pieva, laikomi neatitinkančiais paramos skyrimo sąlygų, kaip nurodyta 8.3 papunktyje, jeigu:

12.1. pievų plotuose, sodų ir uogynų tarpueiliuose yra sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandinusių arba išbarsčiusių piktžolių. Pavienių piktžolių ar žolės kupstų buvimas nelaikomas pažeidimu. Pavienės piktžolės yra tokios piktžolės, kurios nevyrauja auginamų augalų atžvilgiu;

12.2. piktžolės vyrauja pievose, kai jų paplitimas apima daugiau nei 50 proc. deklaruoto lauko ploto ir yra pastebimas auginamų augalų atžvilgiu.

13. Piktžolėmis apaugę sodų ir uogynų tarpueiliai (išskyrus tuos tarpueilius, kuriuose yra pieva) laikomi neatitinkančiais paramos skyrimo sąlygų, kaip nurodyta taisyklių 8.4 papunktyje, jeigu aptinkama augmeniją stelbiančių, sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandinusių arba išbarsčiusių piktžolių. Jeigu yra nustatoma neatitikčių, išmatuojamas ir įvertinamas (sumuojamas) bendras neatitikčių plotas lauke. Jeigu nustatoma neatitiktis, laikoma, kad deklaruojamuose laukuose yra deklaruoti didesni naudmenų plotai, nei deklaruoti reikalavimus atitinkantys plotai, kaip numatyta taisyklių 7.13 papunktyje.

14. Sodų ir uogynų plotai laikomi neatitinkančiais reikalavimų, kaip numatyta taisyklių 8.5 papunktyje, jeigu deklaruojamuose laukuose nepašalinti negyvi vaismedžiai ir (arba) vaiskrūmiai ar jų liekanos. Laikoma, kad deklaruojamuose laukuose yra nepašalintų negyvų vaismedžių ir (arba) vaiskrūmių, jeigu tokius vaismedžius ir (arba) vaiskrūmius galima priskirti prie grupių (trijų ir daugiau vienetų, esančių greta vienas kito). Būtina išmatuoti ir įvertinti (susumuoti) bendrą neatitikčių plotą lauke. Jeigu nustatoma neatitiktis, laikoma, kad deklaruojamuose laukuose yra deklaruoti didesni naudmenų plotai, nei deklaruoti reikalavimus atitinkantys plotai, kaip numatyta taisyklių 7.13 papunktyje.

IV SKYRIUS IŠMOKOS JAUNAJAM ŪKININKUI REIKALAVIMAI

15. Išmoką jaunajam ūkininkui gali gauti:

15.1. pareiškėjas fizinis asmuo, kuris:

15.1.1. teikdamas paraišką, kurioje pirmą kartą siekia gauti išmoką jaunajam ūkininkui, turi būti ne vyresnis kaip 40 metų (tais metais jam nesueis 41 metai);

15.1.2. žemės ūkio valdą, kaip valdos valdytojas, kuria pirmą kartą arba jau yra įkūręs ne anksčiau kaip prieš 5 metus iki teikiamos paraiškos, kurioje pirmą kartą siekia gauti išmoką jaunajam ūkininkui, pateikimo dienos.

15.2. pareiškėjas juridinis asmuo:

15.2.1. kurio tiek vienasmenio, tiek kolegialaus valdymo atveju, valdymo organus ir juridinio asmens dalyvius (savininkus) sudaro fiziniai asmenys, kurie paraišką, kurioje pirmą kartą siekiama gauti išmoką jaunajam ūkininkui, teikimo metu yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus ir einamaisiais metais šiems asmenims nesueis 41 metai;

15.2.2. kuris žemės ūkio valdą yra įkūręs pirmą kartą ir ne anksčiau kaip prieš 5 metus iki teikiamos paraiškos, kurioje pirmą kartą siekia gauti išmoką jaunajam ūkininkui, pateikimo dienos.

16. Pareiškėjo juridinio asmens atveju, siekiant užtikrinti veiksmingą ir ilgalaikę šio juridinio asmens kontrolę, visą paramos laikotarpį juridinio asmens valdymo organą ir juridinio asmens dalyvius turi sudaryti paraiškos teikimo metu juridinio asmens veikloje dalyvaujantys fiziniai asmenys, kaip apibrėžta taisyklių 15.2.1 papunktyje. Jeigu einamaisiais metais nustatoma, kad juridinio asmens veikloje dalyvauja nauji, taisyklių 15.2.1 papunktyje neapibrėžti asmenys, (pasikeitė valdymo organo nariai ir (arba) juridinio asmens dalyviai) išmoka jaunajam ūkininkui toliau nėra teikiama.

17. Pareiškėjas juridinis asmuo, ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 25 d., Agentūrai pateikia sąrašus apie fizinius asmenis, dalyvaujančius šio juridinio asmens veikloje, kaip nurodyta taisyklių 15.2 ir 16 punktuose. Pavėluotai pateikus sąrašus, išskyrus nuo pareiškėjo valios nepriklausančias (*force majeure*) aplinkybes, išmoka jaunajam ūkininkui nėra suteikiama.

18. Išmoka jaunajam ūkininkui skiriama kasmet vienam pareiškėjui ne ilgesnį nei penkerių metų laikotarpį, kai jis einamaisiais metais deklaruoja naudmenų plotus, atitinkančius pagrindinės tiesioginės išmokos reikalavimus.

19. Išmokos jaunajam ūkininkui teikimo laikotarpis trumpinamas metų skaičiumi, praėjusiu nuo valdos įkūrimo iki paraiškos, kurioje pirmą kartą siekiama gauti išmoką jaunajam ūkininkui, pateikimo.

20. Jeigu pareiškėjo valda yra įkurta ankstesniais metais nei buvo pateikta paraiška, kurioje pirmą kartą siekiama gauti išmoką jaunajam ūkininkui, ir nuo valdos įregistravimo dienos iki paraiškos pateikimo dienos yra praėję mažiau nei vieneri, dveji, treji, ketveri ar penkeri metai, pareiškėjas turi teisę į išmoką jaunajam ūkininkui atitinkamai penkerių, ketverių, trejų, dviejų ar vienerių metų laikotarpiui.

21. Jeigu pareiškėjas išmokos jaunajam ūkininkui teikimo laikotarpiui nebepateikia paraiškos, tais metais jis išmokos negauna, tačiau dėl praleistų metų išmokos laikotarpis nepailgėja. Pareiškėjas, vėliau pateikęs paraišką, išmoką jaunajam ūkininkui gaus likusiam išmokų teikimo laikotarpiui.

22. Pareiškėjai, kurie valdą, kaip valdos valdytojai, pirmą kartą įkūrė jau esančios valdos pagrindu, laikomi atitinkančiais taisyklių 15.1.2 punkto reikalavimus, jeigu valdos įkūrimas (po valdos perėmimo) įvyko ne anksčiau kaip prieš penkerius metus iki pirmą kartą pateiktos paraiškos gauti tiesiogines išmokas.

23. Išmoka jaunajam ūkininkui mokama už kiekvieną deklaruotą reikalavimus pagrindinei tiesioginei išmokai gauti atitinkantį naudmenų hektarą paraiškoje iki 90 ha. Neatsižvelgiant į tai, kad išmoka jaunajam ūkininkui mokama už ne didesnę kaip 90 ha plotą, pareiškėjas privalo deklaruoti visus žemės valdymo teise (nuosavybės, nuomos ar panaudos pagrindais) jam priklausančius plotus. Fiziniam arba juridiniam asmeniui valdymo teise priklausančius deklaruojami

naudmenų plotai negali būti panaudoti išmokai jaunajam ūkininkui gauti, paramos kreipiantis ir kaip fiziniam asmeniui ir kaip juridiniam asmeniui.

24. Nustačius, kad kelių juridinių asmenų, kaip apibrėžta taisyklių 15.2 papunktyje, valdyme dalyvauja tas pats fizinis asmuo, visos paraiškos susijusios su šiuo fiziniu asmeniu įvertinamos vadovaujantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, kaip numatyta taisyklių 7.17 papunktyje.

V SKYRIUS ŽALINIMO IŠMOKOS REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS ŽALINIMO IŠMOKOS NUOSTATOS

25. Pareiškėjas, siekiantis gauti žalinimo išmoką, privalo atitikti žalinimo išmokos reikalavimus t. y. įvairinti pasėlius, išlaikyti esamas daugiametes pievas, naudmenose deklaruoti ekologiniu atžvilgiu svarbią vietovę (toliau – EASV).

26. Pareiškėjų deklaruoti laukai, kurie yra sertifikuoti pagal Ekologinio žemės ūkio taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo ir ekologiškų žemės ūkio produktų gamybos proceso ir produkcijos sertifikavimo“ (toliau – Ekologinio žemės ūkio taisyklės), nuostatas, atitinka žalinimo išmokos reikalavimus ir jiems skiriama žalinimo išmoka. Kai pareiškėjas paraiškoje deklaruoja ne tik ekologiškai gamybai sertifikuotus laukus, paraiškos dalis be sertifikuotų laukų privalo atitikti žalinimo išmokos reikalavimus. Jei toks pareiškėjas visame deklaruotame plote siekia atitikti žalinimo išmokos reikalavimus, tai privalo nurodyti 1 priedo 14 lentelėje, tačiau tokiu atveju jo deklaruoti sertifikuoti laukai nebus vertinami atskirai, kaip atitinkantys žalinimo išmokos reikalavimus.

27. Pareiškėjai, kurie laikosi visų tam tikrai vietai taikomų papildomų ūkinės veiklos apribojimų ir reikalavimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB, 2009/147/EB ir 2000/60/EB įgyvendinimu, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais, pripažįstami atitinkančiais žalinimo išmokos reikalavimus ir jiems skiriama žalinimo išmoka. Likusiems pareiškėjo deklaruotiems plotams, kurie nepatenka į šiame punkte nurodytų apribojimų ir reikalavimų teritoriją ar jų nesilaikoma, taikoma tokia pat tvarka žalinimo išmokai gauti, kaip nurodyta taisyklių 25 punkte.

28. Pareiškėjui nereikia įvairinti pasėlių ir deklaruoti EASV, t. y. laikoma, kad jis atitinka šiuos reikalavimus, kai paraiškoje deklaruotos pievos sudaro daugiau nei 75 proc. paramai tinkamo ploto, o likusios ariamosios žemės plotas yra ne didesnis kaip 30 ha;

29. Apskaičiuojant plotą, tinkamą žalinimo išmokos reikalavimams, skaičiuojami ir laukai nuo 1 iki 10 arų, nors už juos tiesioginės išmokos, įskaitant žalinimo, neskiriamos.

30. Kai deklaruotas plotas paraiškoje yra mažesnis už Agentūros atliekamos patikros metu nustatytą plotą, žalinimo išmoka skaičiuojama deklaruotam plotui, o kai – didesnis už nustatytą plotą, žalinimo išmoka skaičiuojama nustatytam plotui, neatsižvelgiant į su žalinimo išmoka susijusias sankcijas.

ANTRASIS SKIRSNIS PASĖLIŲ ĮVAIRINIMAS

31. Pasėlių įvairinimas, tai kelių pasėlių deklaravimas priklausomai nuo pareiškėjo deklaruoto 10 ha ir daugiau ariamosios žemės ploto, kai:

31.1. pareiškėjas, deklaravęs nuo 10 iki 30 ha imtinai ariamosios žemės, privalo deklaruoti bent du skirtingus pasėlius, iš kurių vienas turi užimti 75 proc. ar mažiau viso deklaruoto ariamosios žemės ploto;

31.2. pareiškėjas, deklaravęs daugiau nei 30 ha ariamosios žemės, privalo deklaruoti bent tris skirtingus pasėlius. Pasėlis, kurio deklaruota daugiausiai, turi užimti 75 proc. ar mažiau, o du didžiausi pagal plotą pasėliai – 95 proc. ar mažiau ariamosios žemės ploto;

31.3. paraiškoje deklaruotos pievos iki 5 metų arba pūdymas sudaro daugiau nei 75 proc. ariamosios žemės, likusioje ariamojoje žemėje vienas pasėlis turi užimti mažiau nei 75 proc. ploto, jei šis pasėlis nėra pievos iki 5 metų arba pūdymas.

32. Pareiškėjui nereikia įvairinti pasėlių, t. y. jis atitinka pasėlių įvairinimo reikalavimą, kai:

32.1. paraiškoje deklaruotos pievos iki 5 metų ir (arba) pūdymas sudaro daugiau nei 75 proc. ariamosios žemės, o likusios ariamosios žemės plotas yra ne didesnis kaip 30 ha;

32.2. daugiau nei 50 proc. einamaisiais metais deklaruotos ariamosios žemės praėjusiais metais pareiškėjo nebuvo deklaruota, o visoje deklaruotoje žemėje praėjusiais metais buvo auginami kiti pasėliai nei einamaisiais metais;

32.3. paraiškoje deklaruoti vien daugiamečių sodinių plotai. Tokia paraiška iš karto atitinka žalinimo išmokos reikalavimus.

33. Nuo einamųjų metų birželio 1 d. iki liepos 31 d. pareiškėjas privalo užtikrinti, kad patikros vietoje metu Agentūros darbuotojas rastų paraiškoje deklaruotą pasėlį arba, jei jo lauke

nebėra, pasėlio liekanas, iš kurių būtų matyti, kad lauke buvo augintas paraiškoje deklaruotas pasėlis. Tokiu atveju, jei patikros vietoje metu Agentūros darbuotojas rastų kitą pasėlį (jei jo lauke nebėra, – pasėlio liekanas), negu pareiškėjo deklaruota paraiškoje, – tai nebūtų laikoma pažeidimu tuo atveju, jei kitas pasėlis (jei jo lauke nebėra, – pasėlio liekanos), būtų priskiriamas tai pačiai klasifikatoriaus pasėlių grupei ir (arba) neturėtų įtakos nei pareiškėjo atitikties EASV reikalavimams, nei pretenduotų atitikti susietosios paramos reikalavimus.

34. Žolinių azotą kaupiančių augalų (deklaruotinių kodais: DOB, ESP, BAR, LIC, GAR, OŽI, SER) mišinys su kitomis žolėmis (deklaruotinomis kodu GPŽ), kuriame vyrauja (sudaro daugiau nei 50 proc.) azotą kaupiantys augalai, turi būti deklaruojamas kodu ŽMI, o azotą kaupiantiems augalams nevyraujant – kodu GPŽ. Ankštinių (deklaruotinių kodais: PUP, VIK, ŽIR, LEŠ, LUB) augalų mišinys su kitais augalais (išskyrus žolinius augalus) turi būti deklaruojamas kodu BMI – jei azotą kaupiantys augalai yra vyraujantys arba kodu NMI, jei azotą kaupiantys augalai nėra vyraujantys (sudaro mažiau nei 50 proc.). Mišiniai, kuriuos sudaro tik azotą kaupiantys augalai (klasifikatoriaus II ir (arba) III grupės augalai), turi būti deklaruojami kodu AKM.

35. Skirtingu pasėliu (neatsižvelgiant, ar jame yra įsėlis) dėl pasėlių įvairinimo laikomi skirtingais kodais pažymėti klasifikatoriuje nurodyti augalai. Tačiau pasėlių įvairinime skirtingu pasėliu nėra laikomi šie:

35.1. visos IV grupės naudmenos;

35.2. PDŽ „Žalasis pūdymas“ ir PDJ „Juodasis pūdymas“;

35.3. RUŽ „Žieminiai rugiai“ ir BRH „Hibridiniai rugiai“;

35.4. V–VI grupių naudmenos netinkamos pasėlių įvairinimui, kadangi jos nepriskiriamos prie ariamosios žemės. Šioms naudmenoms netaikomi pasėlių įvairinimo reikalavimai, tačiau skiriama žalinimo išmoka, jei plotai atitinka bendruosius reikalavimus pagrindinei tiesioginei išmokai gauti;

35.5. plotai, deklaruoti klasifikatoriaus kodais: KTŽ „Kiti augalai ariamojoje žemėje“ ir (arba) DAK „Kitos daržovės“ ir (arba) DUK „Kitos daržovės (uždarajame grunte)“ gali sudaryti ne daugiau kaip 25 proc. viso pareiškėjo deklaruojamos ariamosios žemės ploto tokiu atveju, kai pareiškėjas deklaruoja ne daugiau kaip 30 ha ariamosios žemės, ir ne daugiau kaip 5 proc. viso ariamosios žemės ploto, kai pareiškėjas deklaruoja daugiau nei 30 ha ariamosios žemės. Šiais kodais deklaruoti augalai neskaičiuojami kaip pasėlių įvairinimo atskiri pasėliai.

36. Pareiškėjas savo paraiškoje privalo deklaruoti klasifikatoriuje nurodytus augalus. Jei klasifikatoriuje nėra nurodyta pareiškėjo deklaruotinių augalų, pareiškėjas privalo deklaruoti juos kodu KTŽ „Kiti augalai ariamojoje žemėje“ arba DAK „Kitos daržovės“ arba DUK „Kitos daržovės“ (uždarajame grunte) arba KTS „Kiti sodai ir daugiamečiai uogynai“ nurodydamas, augalą, kai jo lauko plotas yra 1 ha arba daugiau.

TREČIASIS SKIRSNIS

DAUGIAMEČIŲ PIEVŲ IŠLAIKYMAS

37. Pareiškėjai, einamųjų metų paraiškoje deklaravę daugiametes pievas, arba plotus, kurie paskutiniųjų penkerių metų (įskaitant einamuosius) laikotarpiu buvo deklaruojami kaip pievos, privalo jų plotą išlaikyti, o suarus privalo šį plotą atkurti (esant taisyklių 39 punkto sąlygai) taip kaip nurodyta taisyklių 38 punkte bei detalizuota Daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu 2016 m. sausio 29 d. Nr. 3D-40 „Dėl daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

38. Pareiškėjas, neišlaikęs daugiamečių pievų, jas privalės atkurti tame pačiame arba kitame plote. Kitas plotas yra tinkamas atkurti daugiamečių pievų plotą tada, kai jame nuo 2012 m. imtinai nė karto nebuvo deklaruota daugiametė pieva.

39. Kai einamaisiais metais pasibaigus deklaravimui nustatoma, kad daugiamečių pievų Lietuvoje sumažėjo daugiau nei leidžiama, Agentūra iki einamųjų metų gruodžio 31 d. apie asmeninę pareigą atkurti jas iki kitų metų paraiškos pateikimo dienos informuoja pareiškėjus, kurie, pagal dviejų ankstesnių metų paraiškų (neatsižvelgiant į jas pateikusį pareiškėją) duomenis deklaravo plotus, kuriuose vietoj daugiametės pievos vykdoma kita veikla. Jei ateinančiais metais daugiamečių pievų Lietuvoje sumažėjo daugiau nei leidžiama, už neatkurtus suartus daugiamečių pievų plotus išmokėtos paramos lėšos už žalinimo reikalavimų laikymąsi susigrąžinamos.

40. Atkurtos daugiametės pievos laikomos daugiametėmis pievomis nuo deklaravimo dienos, jei pareiškėjas įsipareigoja atkurtame plote deklaruoti daugiametes pievas mažiausiai 5 metus.

41. Aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamas daugiametes ganyklas arba pievas, t. y. patenkančias į pievų ir joms artimų buveinių, pelkių ir medžiais apaugusių natūralių buveinių teritoriją „Natura 2000“, draudžiama arti, jų negalima ir atnaujinti – suarti ir atsėti, taip pat jose vykdyti ne žemės ūkio veiklą.

42. Nustačius, kad pareiškėjas išarė arba ėmė vykdyti ne žemės ūkio veiklą aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamose daugiametėse ganyklose arba pievose – Agentūra informuoja, kad pareiškėjas privalo toje pačioje vietoje atkurti daugiametę pievą iki kitų metų paraiškos pateikimo dienos.

43. Daugiamečių pievų atkurti nereikia, kai pagal reikalavimus jos apsodinamos mišku (išskyrus trumpos rotacijos želdinius, kalėdines eglutes ar energetinius medžius) arba jų plotas panaudojamas viešiesiems tikslams.

KETVIRTASIS SKIRSNIS EKOLOGINIŲ ATŽVILGIU SVARBIOS VIETOVĖS

44. Pareiškėjas, deklaravęs daugiau nei 15 ha ariamosios žemės, mažiausiai 5 proc. jos dalies privalo deklaruoti EASV, kuria gali būti:

44.1. pūdymas, iš kurio einamaisiais metais negaunama produkcijos ir kurio 1 m² atitinka 1 m² EASV ploto;

44.2. azotą kaupiantys augalai, nurodyti klasifikatoriaus II, III grupėse ir deklaruotini kodu BMI, kurių 1 m² atitinka 0,7 m² EASV ploto.

44.3. posėlis arba žolinis įsėlis, kurio 1 m² atitinka 0,3 m² EASV ploto;

44.4. trumpos rotacijos želdinių plotas, kurių 1 m² atitinka 0,3 m² EASV ploto;

44.5. miškėliai, kurių 1 m² atitinka 1,5 m² EASV ploto;

44.6. tvenkiniai ir kūdros, kurių 1 m² atitinka 1,5 m² EASV ploto;

44.7. palaukės, kurių 1 ilgio metras, nepriklausomai nuo faktinio palaukės pločio, tačiau ne mažiau kaip 1 m ir ne daugiau kaip 20 m pločio, atitinka 9 m² EASV ploto;

44.8. grioviai, kurių 1 ilgio metras atitinka 10 m² EASV ploto.

45. Pareiškėjas, siekiantis atitikti EASV reikalavimus, turi atitikti bent vieną iš šių reikalavimų:

45.1. juodojo pūdyimo plote augalų apsaugos priemonės gali būti panaudoti ne daugiau kaip 1 kartą per metus iki birželio 1 d.

45.2. pareiškėjas, siekiantis atitikti EASV reikalavimus plotuose, kuriuose deklaruoti augalai, nurodyti II klasifikatoriaus grupėje, privalo, nuėmęs jų derlių, minėtus plotus apsėti iki einamųjų metų lapkričio 1 d. arba palikti šiuos plotus nesuartus bent iki einamųjų metų gruodžio 15 d. Minėtų augalų ražienoje gali būti atliekamas lengvas paviršiaus kultivavimas taip, kad po jo išliktų matomos ražienos;

45.3. sėti žolinį įsėlį – į pagrindinį pasėlį balandžio 1 d. – birželio 30 d. laikotarpiu įsėjant žolinius (klasifikatoriaus III grupės arba kodu GPŽ deklaruojamus) augalus arba posėlį – po ankstyvųjų bulvių, ankstyvųjų daržovių, javų arba rapsų derliaus nuėmimo tarp birželio 30 d. – rugpjūčio 15 d. laikotarpiu sėjant augalų mišinį, susidedantį bent iš dviejų vasarinių augalų rūšių sėklų. Minėtieji augalai turi būti sudygę ir matomi lauke po pagrindinės rūšies žemės ūkio augalų derliaus nuėmimo nuo einamųjų metų rugsėjo 1 d. iki spalio 15 d. (įsėliniai augalai negali būti ganomi ar juose šienaujama žolė iki einamųjų metų spalio 15 d.);

45.4. auginti trumpos rotacijos želdinius: gluosnius, tuopas, arba baltalksnius, šių augalų plotuose nenaudojant mineralinių trąšų;

45.5. deklaruoti miškelius, kurie yra įsiterpę arba ribojasi tik su vieno pareiškėjo deklaruota ariamąja žeme. Kai yra deklaruojamas didesnis nei 0,3 ha ploto miškelis, nepriklausomai nuo deklaruoto šio miškelių ploto, EASV užskaitai tinkamu pripažįstamas ne didesnis kaip 0,3 ha plotas;

45.6. deklaruoti tvenkinius ir (arba) kūdras, kurie yra įsiterpę arba ribojasi tik su vieno pareiškėjo deklaruota ariamąja žeme. Kai yra deklaruojami didesni nei 0,3 ha ploto tvenkiniai ir (arba) kūdros, nepriklausomai nuo deklaruoto tvenkinio ir (arba) kūdros ploto, EASV užskaitai tinkamu pripažįstamas ne didesnis kaip 0,3 ha plotas;

45.7. deklaruojamos ariamosios žemės plote arba plote, besiribojančiame su pareiškėjo deklaruojama ariamąja žeme (išskyrus pievas ir pūdymą), tačiau nepatenkančio į kito pareiškėjo deklaruojamą lauką, palikti nuo deklaruojamos rūšies žemės ūkio augalų aiškiai atskiriamas ne didesnio kaip 20 m ir ne mažesnio kaip 1 metro pločio palaukes (pievą ar pūdymą), kurias:

45.7.1. turi aiškiai atskiriamas ribas abiejose ilgosiose kraštinėse, t. y. aiški riba taip pat turi skirti palaukę nuo pamiškės augmenijos pradžios, kelio pylimo, pakelės ar kelio konstrukcinę dalį skiriančios tvoros, melioracijos griovio šlaito ir paviršinio vandens telkinio šlaito;

45.7.2. pripažįstamos tinkamomis EASV užskaitai, jeigu per visą pažymimą (įbraižomą) ilgį ribojasi su: mišku, keliu (magistraliniu, krašto, rajoniniu, vietiniu), neįskaitant kelio pylimo; melioracijos grioviu (grunte iškastu melioracijos sistemos vandentakiu, laikomu sausinimo ar drėkinimo reikmėms); paviršinio vandens telkiniu (ežeru, upe, tvenkiniu, kūdra, kanalu ir rekultivuotu į vandens telkinį kanalu);

45.7.3. atitinka pievai, kaip nurodyta taisyklių 10.6 papunktyje, ar pūdymui taisyklėse tokiems plotams keliamus priežiūros reikalavimus. Nustačius priežiūros reikalavimų vykdymo neatitikimą, visas plotas laikomas neatitinkančiu EASV reikalavimų;

45.8. deklaruoti griovį, griovio atkarpą ar vieną griovio šlaito atkarpą, kurie nuo pareiškėjo deklaruotos ariamosios žemės lauko besiribojančios kraštinės yra nutolę ne didesniu kaip 5 m atstumu. Privalu užtikrinti tokių griovių priežiūrą, t. y. juose neturi būti krūmų, medžių, sustabarėjusių ir brandą pasiekusių piktžolių. Nustačius neatitiktį priežiūros reikalavimams, visas plotas laikomas neatitinkančiu EASV reikalavimų.

46. Deklaruojant taisyklių 45.5–45.8 papunkčiuose nurodytus kraštovaizdžio elementus:

46.1. tiesioginės išmokos už juos nėra mokamos, išskyrus palaukes, kurios įbraižomos deklaruotame paramai tiesioginėmis išmokomis tinkamame pievos lauke, laikantis taisyklių 45.7 papunktyje numatytos tvarkos;

46.2. tiesioginės išmokos nėra mokamos ir elementas nėra pripažįstamas tinkamu EASV, jei neatitinka taisyklių 45.7 papunktyje nustatytų plocių apribojimų;

46.3. jei Agentūros atliekamos patikros vietoje metu nustatoma, kad deklaruotas EASV kraštovaizdžio elemento plotas yra didesnis nei nustatytas ortofotografiniame žemėlapyje – EASV užskaitai skaičiuoti naudojamas ortofotografiniame žemėlapyje nustatytas plotas, jei mažesnis – EASV užskaitai skaičiuoti naudojamas patikros vietoje metu nustatytas plotas.

47. Deklaruojami miškelių bei tvenkinių ir (arba) kūdrų plotai, kaip nurodyta taisyklių 45.5 ir 45.6 papunkčiuose, pripažįstami atitinkančiais EASV reikalavimus kai:

47.1. yra įsiterpę (visiškai apsupti) pareiškėjo deklaruotoje ariamoje žemėje arba ribojasi tik su vieno pareiškėjo deklaruota ariamąja žeme, taip pat gali ribotis su paramai netinkamais plotais (išskyrus plotus deklaruotus kodu NEP „Netinkami paramai plotai“) ir (arba) to paties pareiškėjo valdomais deklaruotais daugiamečių pievų ir (arba) daugiamečių sodinių plotais.;

47.2. nėra nutolę nuo ariamosios žemės, t. y. miškelis, tvenkinys arba kūdra bent viena kraštine ne didesniu kaip 5 metrų atstumu ribojasi su pareiškėjo deklaruota ariamąja žeme.

48. Deklaruojami grioviai, kaip nurodyta taisyklių 45.8 papunktyje, pripažįstami atitinkančiais EASV reikalavimus laikantis šios tvarkos:

48.1. deklaruoti griovį ar jo atkarpą (viename šlaite) galima tik tuo atveju, kai šalia yra deklaruojamas pareiškėjo ariamosios žemės laukas, o deklaruota griovio atkarpa negali būti ilgesnė nei jo šlaito riba su deklaruojamo lauko kraštine;

48.2. jeigu pareiškėjo deklaruojamos ariamosios žemės laukas ribojasi su deklaruojamu grioviu ar jo atkarpa tik viename šlaite, jis žymimas kaip EASV ir gali būti įskaitomas tik vienas šlaitas, t. y. taikoma tik pusė taisyklių 44.8 papunktyje numatyto EASV ploto užskaitos. Griovio priežiūra taikoma tik tai šlaito pusei, kuri ribojasi su pareiškėjo deklaruojama ariamąja žeme;

48.3. jeigu pareiškėjo deklaruojamas ariamosios žemės laukas ar laukai ribojasi su to paties griovio ar jo atkarpos šlaitais iš abiejų griovio pusių, pareiškėjui abu griovio šlaitai pripažįstami EASV, tačiau žymima ir įskaita taikoma kiekvienam šlaitui atskirai pagal griovio šlaito (kiekvienoje pusėje) ir deklaruojamo lauko (kiekvienoje pusėje) sąlyčio ribą. Griovio priežiūra taikoma atitinkamai pagal kiekvieno iš šlaitų ir deklaruojamos ariamosios žemės lauko ribas.

48.4. deklaruojamų griovių ar jų šlaitų priežiūra vykdoma, kai:

48.4.1. paraiškos teikimo metu užtikrinama, kad deklaruojamuose grioviuose ar jų šlaituose nėra krūmų, medžių (išskyrus pavienius medžius);

48.4.2. siekiant išvengti netinkamos šio griovio priežiūros (sustabarėjusių ir brandą pasiekusių piktžolių) deklaruojami griovio ar jo atkarpos šlaitai yra šienaujami ir sutvarkomi bent 1 kartą metuose iki rugpjūčio 31 d. Nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti sutvarkyta (išvežta; supresuota; šienas sudėtas į kūgius; žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista);

48.4.3. deklaruojamas griovys yra tvarkomas ir prižiūrimas atsižvelgiant į tęstinius įsipareigojimus pagal KPP programos „Kraštovaizdžio tvarkymas“ veiklą „Melioracijos griovių

šlaitų priežiūra“, tokio griovio ar jo atkarpos, patenkančios į EASV, priežiūra vykdoma vadovaujantis KPP programos veiklai taikomais reikalavimais ir terminais;

48.4.4. taisyklių 48.4.1 – 48.4.2 papunkčiuose nurodyti priežiūros reikalavimai nėra uždrausti atitinkamą veiklą reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

48.5. kai tarp deklaruojamo melioracijos griovio ir pareiškėjo lauko yra pažymima (įbrėžiama) palaukė, abu kraštovaizdžio elementai laikomi tinkami EASV užskaitai, kai:

48.5.1. žemės plotas, kuris linija pažymimas kaip palaukė, bet neįbraižomas kaip pievos ar pūdymo laukas, ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su pareiškėjo deklaruojamu lauku bei melioracijos grioviu, o šio žemės ruožo plotis nėra mažesnis kaip 1 metras ir didesnis kaip 5 metrai;

48.5.2. žemės plotas, kuris linija pažymimas kaip palaukė, ir įbraižomas kaip pieva klasifikatoriaus kodu GPŽ deklaruojamas plotas, ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su kitu pareiškėjo deklaruojamu lauku bei melioracijos grioviu, yra nesiauresnis kaip 1 metras ir ne platesnis kaip 20 metrų.

49. Deklaruojant palaukes, kaip numatyta taisyklių 45.7 papunktyje, šių plotų priežiūra vykdoma, kai:

49.1. paraiškos teikimo metu užtikrinama, kad deklaruojamuose palaukių plotuose nėra krūmų, medžių (išskyrus pavienius medžius);

49.2. būtina užtikrinti kitų taisyklėse keliamų reikalavimų įgyvendinimą atsižvelgiant į deklaruojamos palaukės ūkinį dirbamos žemės naudojimą (pieva ar pūdymas), tačiau netaikant GAAB reikalavimų – juodajam pūdymui, o pievoms vykdant būtiną priežiūrą, kaip numatyta taisyklių 10.6 papunktyje.

50. Taisyklių 45.5–45.8 papunkčiuose išvardyti kraštovaizdžio elementai gali ribotis vienas su kitu. Greta esantiems (besiribojantiems) EASV kraštovaizdžio elementams taikomi šie reikalavimai:

50.1. ribotis gali ne daugiau kaip du kraštovaizdžio elementai;

50.2. kiekvienas iš besiribojančių kraštovaizdžio elementų privalo būti įsiterpęs arba ribotis tik su pareiškėjo deklaruota ariamąja žeme. Šie elementai be privalomo ribojimosi su ariamąja žeme, taip pat gali ribotis su paramai netinkamais plotais (išskyrus plotus deklaruotus kodu NEP „Netinkami paramai plotai“) ir (arba) to paties pareiškėjo valdomais deklaruotais daugiamečių pievų ir (arba) daugiamečių sodinių plotais;

50.3. kiekvienas iš besiribojančių kraštovaizdžio elementų negali būti nutolęs nuo ariamosios žemės daugiau kaip 5 metrų atstumu, išskyrus atvejį nurodytą taisyklių 48.5.2 papunktyje;

50.4. du besiribojantys kraštovaizdžio elementai EASV reikalavimui užskaitomi kaip du atskiri kraštovaizdžio elementai;

50.5. kraštovaizdžio elementai privalo atitikti kitus, taisyklių 45.5–45.8 papunkčiuose nurodytus, atskiriems kraštovaizdžio elementams keliamus reikalavimus;

50.6. palaukių ir griovių kaip tos pačios rūšies elementų ribojimasis laikomas EASV reikalavimų neatitikimu, t. y. dvi palaukės ar du grioviai negali ribotis tarpusavyje.

51. Pareiškėjui nereikia deklaruoti EASV, t. y. laikoma, kad jis atitinka šį reikalavimą, kai paraiškoje deklaruotos pievos iki 5 metų ir (arba) pūdymas, ir (arba) azotą kaupiantys augalai sudaro daugiau nei 75 proc. ariamosios žemės, o likusios ariamosios žemės plotas yra ne didesnis kaip 30 ha.

VI SKYRIUS SUSIETOSIOS PARAMOS UŽ PLOTĄ REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS SUSIETOSIOS PARAMOS UŽ VAISIUS, UOGAS, DARŽOVES IR BALTYMINIUS AUGALUS REIKALAVIMAI

52. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už vaisių, uogų (klasifikatoriaus V grupės kodai: 1-5, 7-13, 15-23, 25-26) ir daržovių (klasifikatoriaus I grupės kodai 21-34, 36-51 ir V grupės – 37-39 kodai) auginimą atvirajame grunte, iki einamųjų metų lapkričio 15 d. privalo nuimti užaugintą derlių.

53. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už daržovių auginimą uždaraus grunte (šildomuose šiltnamiuose) (klasifikatoriaus I grupės 18 ir 19 kodai), privalo:

53.1. deklaruoti ne mažesnę kaip 0,5 ha uždaraus grunte auginamų daržovių plotą;

53.2. šiltnamiuose gamybinę veiklą vykdyti ne trumpiau kaip 8 mėnesius per kalendorinius metus, auginti produkciją žemėje arba substratuose. Gamybinės veiklos pradžia nustatoma pagal sėjos ar daigų sodinimo aktą, surašytą ir patvirtintą Agentūros ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sėjos arba daigų sodinimo pabaigos, apie kurią Agentūrą raštu informuoja pareiškėjas. Sėjos ar daigų sodinimo aktas surašomas dviem egzemplioriais (vienas Agentūrai, kitas pareiškėjui) ir jame turi būti nurodyta: pasėtų ar pasodintų augalų pavadinimas, pagal pareiškėjo pateiktus duomenis – sėjos ar daigų sodinimo data, apsėtas ar užsodintas plotas. Gamybinės veiklos pradžia yra laikoma 30 kalendorinių dienų iki sėjos ar daigų sodinimo akte užfiksuotos sėjos ar sodinimo darbų baigimo dienos. Gamybinės veiklos pabaiga nustatoma pagal Agentūrai pateiktus paskutinius einamaisiais metais išrašytus produkcijos realizavimo dokumentus. Gamybinės veiklos pabaiga laikoma 30 kalendorinių dienų po paskutinių produkcijos realizavimo dokumentų išrašymo dienos;

53.3. gamybinės veiklos laikotarpis, kaip nurodyta taisyklių 53.2 papunktyje, realizuoti užaugintą produkciją. Pareiškėjas ne vėliau kaip iki kiekvieno gamybinės veiklos laikotarpio

kalendorinio mėnesio 10 d. turi Agentūrai pateikti informaciją apie realizuotą produkciją: sąskaitų, sąskaitų faktūrų, kasos pajamų orderių, kasos aparato kvitų arba pinigų priėmimo kvitų, kuriuose būtų nurodytas produkcijos kiekis ir piniginė vertė, kopijas arba jų suvestines. Jeigu per atskaitinį gamybinės veiklos mėnesį produkcija nėra realizuojama, turi būti pateikiamas pareiškėjo paaiškinimas nurodant objektyvias gamybinės veiklos delsimo priežastis (pvz. nuo pareiškėjo valios nepriklausančios aplinkybės (*force majeure*); gamybinės veiklos pradžia, kai produkcija dar yra auginama; atliekama augalų kaita, kaip nurodyta taisyklių 53.8 papunktyje ar kt.). Atsižvelgiant į pareiškėjo prašyme nurodytas priežastis, Agentūra priima sprendimą dėl pareiškėjo nepertraukiamai vykdomos gamybinės veiklos užtikrinimo;

53.4. turėti veikiančias stacionarias (nuolatinę, ilgalaikę sistemą, kuri užtikrintų tolygų šilumos paskirstymą visame šiltnamyje) šildymo ir automatines laistymo sistemas;

53.5. šiltnamius įregistruoti, kaip statinius Nekilnojamojo turto registre ir (arba) Valdų registre, o nuo 2019 m. – Nekilnojamojo turto registre;

53.6. vykdyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei neturėti įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybiniam socialinio draudimo fondui ir Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (netaikoma pareiškėjams, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti socialinio draudimo įmokų ir (arba) mokesčių mokėjimo terminai);

53.7. nemažinti šiltnamiuose įdarbintų asmenų skaičiaus, palyginti su 2011 m. dirbusiųjų skaičiumi arba su vidutiniu šalies dirbančiųjų šiltnamiuose skaičiumi, kuris yra lygus 10,21 darbuotojo šiltnamio hektarui gamybinės veiklos laikotarpiu, nurodytu 53.2 papunktyje. Vienas dirbantysis – asmuo, įdarbintas visu etatu. Pareiškėjas Agentūrai pateikia darbo sutartis, laiko apskaitos žiniaraščius, įmokų Lietuvos Respublikos valstybiniam socialinio draudimo fondui sumokėjimo įrodymo dokumentus;

53.8. užtikrinti, kad Agentūros atliekamos patikros vietoje metu visame deklaruotame tinkamame paramai plote (uždarajame grunte) būtų vykdoma gamybinė veikla, t. y. auginamos daržovės (agurkai ir (arba) pomidorai). Jeigu auginant agurkus, einamųjų metų gamybinės veiklos viduryje (liepos mėn.) atliekama augalų kaita (pvz. vietoj ilgavaisių agurkų sodinami trumpavaisiai) ir Agentūros atliekamos patikros vietoje metu nėra galimybės patvirtinti, kad deklaruojamame plote augalai auga, pareiškėjas privalo atliekančiam patikrą Agentūros darbuotojui nurodyti terminą (ne vėliau kaip per 40 kalendorinių dienų nuo pirmojo atvykimo į patikrą vietoje), per kurį atsinaujins produkcijos gavyba, tam, kad būtų galima sugrįžti ir įsitikinti jog daržovės auga.

53.9. pateikti dokumentus ar jų kopijas:

53.9.1. susijusius su taisyklių 53.6 ir 53.7 papunkčiuose minimų reikalavimų įgyvendinimu – Agentūros vykdomų patikrų vietoje metu;

53.9.2. susijusius su taisyklių 53.2 (dėl gamybinės veiklos pabaigos) 53.6 ir 53.7 papunkčiuose minimų reikalavimų įgyvendinimu – Agentūrai iki einamųjų metų lapkričio 30 d.

54. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už baltyminių augalų auginimą, privalo deklaruoti ne mažesnę kaip 0,5 ha baltyminių augalų, tokių kaip: žirniai, pupos, lubinai, liucernos, dobilai, vikiai, gargždeniai, seradėlės, esparcetai, barkūnai, ožiarūčiai, lęšiai, žemės ūkio augalų mišiniai, kuriuose baltyminiai augalai yra vyraujantys, t. y. kuriuose baltyminių augalų lauke yra daugiau nei 50 proc., neįskaičiuojant žolinių augalų, priskirtinų prie kitos nei III klasifikatoriaus grupės, plotą.

55. Jei pareiškėjas, auginantis vaisius ir (arba) uogas, ir (arba) daržoves atvirajame ar uždaryjame grunte, ir (arba) baltyminius augalus, neatitinka bent vieno iš taisyklių 52–54 punktuose nurodytų atitinkamų reikalavimų susietajai paramai gauti, susietoji parama jam nemokama.

56. Tikslūs nurodytų išmokų dydžiai nustatomi atskiru žemės ūkio ministro įsakymu po lėšų, skirtų iš Europos Sąjungos biudžeto, patikslinimo ir gavus informaciją iš Agentūros apie pareiškėjų, siekiančių gauti paramą už daržovių (išskyrus bulves), auginamų atvirajame ir uždaryjame grunte, vaisių, uogų ir baltyminių augalų auginimą, deklaruotą plotą.

ANTRASIS SKIRSNIS SUSIETOSIOS PARAMOS UŽ SERTIFIKUOTA SĖKLA APSĖTUS JAVŲ PLOTUS REIKALVIMAI

57. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už sertifikuota sėkla apsėtus javų plotus (klasifikatoriaus I grupės 1-4, 6-9, 13-14 kodai) privalo:

57.1. deklaruoti ne mažesnę kaip 0,5 ha sertifikuota sėkla apsėtą atitinkamos naudmenos plotą;

57.2. išsėti ne mažesnę kaip nustatytą sertifikuotų sėklų kiekį pagal atskirą pasėlį: Avižos (AVI) – 180 kg/ha; Grikliai (GRI) – 80 kg/ha; Vasariniai kvietrugiai (KRV) – 170 kg/ha; Žieminiai kvietrugiai (KRŽ) – 160 kg/ha; Vasariniai kviečiai (KVV) – 170 kg/ha; Žieminiai kviečiai (KVŽ) – 160 kg/ha; Vasariniai miežiai (MIV) – 150 kg/ha; Žieminiai miežiai (MIŽ) – 150 kg/ha; Žieminiai rugiai (RUŽ) – 150 kg/ha; Hibridiniai rugiai (BRH) – 75 kg/ha (2 sėjos vienetai);

57.3. einamųjų metų sėjai naudoti sėklą įsigytą ne anksčiau kaip prieš 12 mėnesių iki einamųjų metų paraiškų teikimo pabaigos.

58. Taisyklių 57.2 ir 57.3 papunkčiuose nurodyti reikalavimai įgyvendinami vadovaujantis šia tvarka:

58.1. pareiškėjas paraiškos teikimo metu (išskyrus taisyklių 58.2 papunktyje nurodytus atvejus, kai paraiška teikiama savarankiškai užpildant paraiškos elektroninę formą, prisijungus prie

PPIS), privalo seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui pateikti, o seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojas sutikrinti, sertifikuotos sėklos įsigijimo faktui pagrįsti reikalingus dokumentus:

58.1.1. jeigu sėkla buvo įsigyta iš Lietuvoje veikiančio dauginamosios medžiagos tiekėjo – sąskaitą faktūrą ir (arba) PVM sąskaitą faktūrą ir sėklos sertifikato kopiją (ar jį atitinkantį dokumentą) (neatsižvelgiant į tai, ar sėklos kilmės šalis yra Lietuva ar užsienio valstybė, šie dokumentai turi būti lietuvių kalba (atliktas oficialaus vertimo patvirtinimas). Sertifikuotos sėklos įsigijimo sąskaitoje turi būti nurodytas siuntos numeris (kuris turi sutapti su nurodytuoju sėklos sertifikate), įsigytos sėklos kiekis, įsigytos sėklos augalo rūšis, veislė ir kategorija;

58.1.2. jeigu sėkla buvo įsigyta tiesiogiai iš Europos Sąjungos šalyse veikiančio užsienio šalies (ne Lietuvos) dauginamosios medžiagos tiekėjo – sąskaitą faktūrą ir (arba) PVM sąskaitą faktūrą ir sėklos sertifikato kopiją (ar jį atitinkantį dokumentą) ir (arba) pakuočių etiketes (šie dokumentai turi būti lietuvių kalba (atliktas oficialaus vertimo patvirtinimas). Sertifikuotos sėklos įsigijimo sąskaitoje turi būti nurodytas siuntos numeris (kuris turi sutapti su nurodytuoju sėklos sertifikate ir (arba) pakuočių etiketėse, kurios gali būti patikrintos Agentūros atliekamos patikros vietoje metu), įsigytos sėklos kiekis, įsigytos sėklos augalo rūšis, veislė ir kategorija;

58.1.3. jeigu sėjai panaudota pareiškėjo užauginta sertifikuota sėkla – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) išduodamą sėklos sertifikatą (ar jo kopiją) ir sertifikuotos sėklos pakuočių etiketes ar jų kopijas (pareiškėjo pasirinkta forma: spausdinta kopija, fotonuotrauka, skaitmeninė nuotrauka ar kt.), kuriuose pateiktas siuntos numeris turi sutapti su nurodytu sėklos sertifikate;

58.2. kai paraiška teikiama savarankiškai užpildant paraiškos elektroninę formą, prisijungus prie PPIS, pareiškėjas ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d. privalo Agentūrai pateikti taisyklių sertifikuotos sėklos įsigijimo faktui pagrįsti reikalingus dokumentus, taip kaip numatyta taisyklių 58.1.1–58.1.2 papunkčiuose, jeigu sertifikuota sėkla buvo įsigyta iš dauginamosios medžiagos tiekėjo, ir taip kaip numatyta taisyklių 58.1.3 papunktyje, jeigu sėjai panaudota pareiškėjo užauginta sertifikuota sėkla.

59. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už sertifikuota sėkla apsėtus javų plotus, privalo ne trumpiau kaip vienus metus nuo paraiškos teikimo metų išsaugoti ir pareikalavus pateikti Agentūrai:

59.1. jeigu sėkla buvo įsigyta iš dauginamosios medžiagos tiekėjo einamųjų metų sėklos įsigijimo faktui pagrįsti reikalingus dokumentų originalus ar jų kopijas, jeigu originalai pareiškėjui nebuvo išduoti (sąskaitas faktūras, PVM sąskaitas faktūras, sėklos sertifikatą (ar jį atitinkantį dokumentą) ir (arba) sertifikuotos sėklos pakuočių etiketes), atliktus vertimus;

59.2. jeigu sėjai panaudota pareiškėjo užauginta sertifikuota sėkla einamųjų metų sėklos sertifikavimo faktui pagrįsti reikalingus dokumentų originalus ar jų kopijas, jeigu originalai

pareiškėjui nebuvo išduoti (sėklos sertifikata (ar jį atitinkantį dokumentą), sertifikuotos sėklos pakuočių etiketes), atliktus vertimus.

60. Taisyklių 58 punkte nurodytų dokumentų pateikimo seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui faktas pažymimas, o kai paraiška teikiama savarankiškai užpildant paraiškos elektroninę formą, prisijungus prie PPIS, pareiškėjui savarankiškai nurodant atitinkamus duomenis taisyklių 1 priedo 6 lentelėje.

61. Jei pareiškėjas, siekiantis gauti susietąją paramą už sertifikuota sėkla apsėtus javų plotus, neatitinka bent vieno iš taisyklių 57–59 punktuose nurodytų reikalavimų susietajai paramai gauti, susietoji parama jam nemokama, o jau išmokėta paramos suma susigražinama.

62. Tikslūs nurodytų išmokų dydžiai nustatomi atskiru žemės ūkio ministro įsakymu po lėšų, skirtų iš Europos Sąjungos biudžeto, patikslinimo ir gavus informaciją iš Agentūros apie pareiškėjų, siekiančių gauti paramą už sertifikuota sėkla apsėtus javų plotus, deklaruotą plotą.

TREČIASIS SKIRSNIS SUSIETOSIOS PARAMOS UŽ PLOTUS, KURIUOSE AUGINAMOS SĖKLINĖS BULVĖS REIKALAVIMAI

63. Pareiškėjai, kurie yra įtraukti į Augalininkystės tarnybos administruojamą atestuotų dauginamosios medžiagos tiekėjų sąrašą, gali gauti susietąją paramą už plotus, kuriuose auginamos sėklinės bulvės (klasifikatoriaus I grupės 52 (BUL) kodas), jeigu:

63.1. deklaruoja ne mažesnę kaip 0,5 ha plotą, kuriame auginamos sėklinės bulvės;

63.2. įsipareigoja Augalininkystės tarnybos nustatyta tvarka aprobuoti deklaruojamus sėklinių bulvių plotus ir sertifikuoti išaugintas sėklines bulves.

64. Taisyklių 63.2 papunktyje nurodyto reikalavimo įgyvendinimas įvertinamas pagal Augalininkystės tarnybos Agentūrai ne vėliau kaip iki kitų metų birželio 1 d. pateiktus Sėklinių bulvių pasėlių aprobavimo aktus ir Sėklinių bulvių sertifikatus.

65. Jei pareiškėjas, siekiantis gauti susietąją paramą už plotus, kuriuose auginamos sėklinės bulvės, neatitinka bent vieno iš taisyklių 63 punkte nurodytų reikalavimų susietajai paramai gauti, susietoji parama jam nemokama.

66. Tikslūs nurodytų išmokų dydžiai nustatomi atskiru žemės ūkio ministro įsakymu po lėšų, skirtų iš Europos Sąjungos biudžeto, patikslinimo ir gavus informaciją iš Agentūros apie pareiškėjų, siekiančių gauti paramą už plotus, kuriuose auginamos sėklinės bulvės, deklaruotą plotą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SUSIETOSIOS PARAMOS UŽ PLOTUS, KURIUOSE AUGINAMI CUKRINIAI RUNKELIAI, REIKALAVIMAI

67. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už plotus, kuriuose auginami cukriniai runkeliai (klasifikatoriaus I grupės 54 (CUR) kodas), privalo:

67.1. deklaruoti ne mažesnę kaip 0,5 ha plotą;

67.2. su baltojo cukraus gamintoju būti sudarę cukrinių runkelių pirkimo-pardavimo sutartį, galiojančią einamųjų metų produkcijai parduoti:

67.2.1. kurią privalo pateikti seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui paraiškos teikimo metu (išskyrus atvejus, kai paraiška teikiama savarankiškai užpildant paraiškos elektroninę formą, prisijungus prie PPIS (kaip nurodyta taisyklių 67.2.2 papunktyje);

67.2.2. kurios kopiją privalo pateikti ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d. Agentūrai, kai paraiška teikiama savarankiškai užpildant paraiškos elektroninę formą, prisijungus prie PPIS.

68. Visi pareiškėjai privalo išsaugoti su baltojo cukraus gamintoju sudarytą cukrinių runkelių pirkimo-pardavimo sutartį, ne trumpiau kaip dvejus metus nuo paraiškos teikimo metų ir pareikalavus pateikti Agentūrai.

69. Jei pareiškėjas, siekiantis gauti susietąją paramą už cukrinių runkelių plotus, neatitinka bent vieno iš taisyklių 67–68 punktuose nurodytų reikalavimų susietajai paramai gauti, susietoji parama jam nemokama, o jau išmokėta paramos suma susigrąžinama.

70. Tikslūs nurodytų išmokų dydžiai nustatomi atskiru žemės ūkio ministro įsakymu po lėšų, skirtų iš Europos Sąjungos biudžeto, patikslinimo ir gavus informaciją iš Agentūros apie pareiškėjų, siekiančių gauti paramą už plotus, kuriuose auginami cukriniai runkeliai, deklaruotą plotą.

VII SKYRIUS PARAIŠKOS TEIKIMO IR DUOMENŲ APDOROJIMO TVARKA

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROJI PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

71. Paraiškų teikimo pradžios data (toliau – paraiškų teikimo pradžia) nustatoma kiekvienais metais atskiru žemės ūkio ministro įsakymu.

72. Pareiškėjas arba jo atstovas (įgaliotas asmuo, tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai):

72.1. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 6 d., seniūnijoje pagal pareiškėjo valdos centro adresą dirbančiam seniūnijos darbuotojui arba viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos rajono konsultavimo biuro (toliau – konsultavimo biuras) darbuotojui pateikia:

72.1.1. laisvos formos dokumentą ar skaitmeninę laikmeną su pagrindiniais paraiškai užpildyti reikalingais duomenimis (vietovėje išmatuotų laukų plotų schemą arba brėžinį su nurodytais laukų kraštinių ilgiais, lauko kraštinės (-ių) atstumais iki stabilių objektų (pvz., pastatų, kelių, melioracijos griovių ir pan.), laukų plotais bei naudmenų pavadinimais);

72.1.2. deklaruojamų plotų kadastro žemėlapius (žemės sklypų planus) – juos turintys pareiškėjai. Minėti dokumentai naudojami tik apytikslei deklaruojamų plotų vietai nustatyti;

72.1.3. žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar panaudos pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais), kai pareiškėjas praėjusiais metais neteikė paraiškos ir, jei pareiškėjo nurodytoje vietoje jau yra įbraižyti kito pareiškėjo laukai ir nepavyksta išspręsti dvigubo deklaravimo. Minėtų dokumentų pateikimo faktas pažymimas paraiškos antrojo lapo lentelėje. Deklaruojantieji valstybinėje žemėje privalo pateikti tos žemės naudojimo ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentą. Jei deklaruoti plotai, valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis;

72.1.4. pasą arba asmens tapatybės kortelę;

72.1.5. teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą, kai paraišką teikia pareiškėjo įgaliotas asmuo ir (arba) kai paraišką teikia juridinis asmuo;

72.1.6. pateikti juridinio asmens vadovo paskyrimo, išrinkimo dokumentą, pažymą arba jos išrašą iš Juridinių asmenų registro ir asmens tapatybės patvirtinimo dokumentą, kai paraišką teikia juridinio asmens vadovas. Jeigu juridinio asmens vadovas pateikia Juridinių asmenų registro išrašą, kuriame nurodytas vadovas, ir asmens tapatybės patvirtinimo dokumentą, kitų šiame papunktyje išvardytų dokumentų pateikti nereikia;

72.1.7. nepilnamečio asmens gimimo liudijimą, kai paraišką teikia nepilnamečiam pareiškėjui atstovaujantis asmuo (tėvai, globėjai, įtėviai);

72.1.8. teismo sprendimą, kai paraišką teikia neveiksniu pripažintam fiziniam asmeniui atstovaujantis asmuo;

72.1.9. pareiškėjo mirties liudijimą, paveldėjimo teisės liudijimą (jeigu paraiškos teikimo metu jis yra išduotas paveldėtojui), kai paraišką teikia mirusio fizinio asmens žemės ūkio valdos paveldėtojas.

72.2. deklaruodamas kvietrugius, kviečius, miežius, avižas, rugius, rapsus, linus, lubinus, liucernas, pupas, vikius, žirnius, kurių bendras plotas yra 30 ha ir daugiau, ir (arba) bulvių, kurių bendras plotas yra 10 ha ir daugiau, turi deklaruojamam laukui nurodyti taisyklių 5 priede auginamų augalų veisles ir tai, ar jos sertifikuotos;

72.3. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 6 d. gali jungtis prie PPIS <https://paseliai.vic.lt> per Elektroninių valdžios vartų portalą, pasirinkdamas vieną iš būdų, kuriais gali patvirtinti savo tapatybę, ir pats užpildyti ir patvirtinti paraiškos elektroninę formą (taisyklių 1 priedas):

72.3.1. prieiga prie pareiškėjo PPIS paskyros įgaliotiems asmenims sukuriama, pateikus VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui (toliau – ŽŪIKVC) prašymą (forma nurodyta taisyklių 6 priede) su pridedamu įgaliojimu pateikti paraišką ar atlikti kitus susijusius veiksmus (originalas arba jo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta kopija);

72.3.2. jei pareiškėjas – fizinis asmuo ir pageidauja, kad jo paraišką pateiktų kitas fizinis asmuo, ŽŪIKVC pateikiamas asmens, kuris pateiks įgaliojančio asmens paraišką, prašymas (forma nurodyta taisyklių 6 priede) su pridedamu įgaliojimu pateikti paraišką ar atlikti kitus susijusius veiksmus (originalas arba jo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta kopija);

72.3.3. jei pareiškėjas – juridinis asmuo, ŽŪIKVC pateikiamas asmens, kuris pateiks juridinio asmens paraišką, prašymas (forma nurodyta taisyklių 6 priede) su pridedamu įgaliojimu pateikti paraišką ar atlikti kitus susijusius veiksmus (originalas arba jo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta kopija). Juridinio asmens vadovui prieiga prie PPIS sukuriama tik pateikus prašymą (forma nurodyta taisyklių 6 priede) ŽŪIKVC;

72.3.4. prieiga prie pareiškėjo PPIS paskyros įgaliotam fiziniam asmeniui panaikinama pasibaigus įgaliojimo galiojimo terminui arba prašyme nurodytam terminui. Jei įgaliotojas panaikina įgaliojimą anksčiau, jis privalo apie tai raštu informuoti ŽŪIKVC;

72.4. pildydamas paraišką PPIS nurodo, kad atnaujino valdos duomenis, jeigu nuo ankstesnio valdos atnaujinimo Valdų registre iki paraiškos pateikimo dienos pareiškėjo žemės ūkio valdoje neįvyko pasikeitimų. Jei valdoje vyko pasikeitimai, pareiškėjas su pasikeitimų įrodymo dokumentais kreipiasi į seniūnijos darbuotoją, kuris atnaujina valdos duomenis Valdų registre teisės aktų nustatyta tvarka iki einamųjų metų gruodžio 31 d.;

72.5. pildydamas paraišką, nurodo duomenis apie praėjusiais metais valdoje panaudotų trąšų kiekius (organines trąšas, mineralines trąšas tonomis);

72.6. pats arba padedamas seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo, naudodamasis PPIS, elektroniniu būdu įbraižo deklaruojamus naudmenų ir (arba) kitus plotus (jei prašo paramos už juos pagal KPP priemones), bei pateikti kitus paraiškos duomenis;

72.7. pildydamas paraišką gali nurodyti papildomą vieną iš siūlomų (raštu, elektroniniu paštu, trumpąja žinute mobiliuoju telefonu) jo informavimo būdų apie paraiškos administravimo eigą. Tada, kai pareiškėjas pageidauja, jog informacija apie jo paraiškos vertinimo rezultatus elektroniniu paštu būtų teikiama ir savivaldybių žemės ūkio skyriams, paraiškoje tai nurodo.

Nepriklausomai nuo pareiškėjo pasirinkto papildomo būdo, informacija apie pareiškėjo pateiktą paraišką pateikiama Agentūros informaciniame portale (<https://portal.nma.lt>) (toliau – Portalas);

72.8. seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui išspausdinus taisyklių 1 priede nurodytos paraiškos formą, užpildytą pagal pareiškėjo pateiktus duomenis ir pagal taisyklių 2 priede nurodytą pildymo instrukciją, patikrina paraiškos duomenis ir patvirtina jų teisingumą pasirašydamas paraiškoje. Pareiškėjo ir seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo parašais patvirtintas paraiškos egzempliorius lieka pareiškėjui. Pareiškėjui parašu patvirtintus paraiškos duomenų teisingumą, seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojas užpildo Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškų priėmimo registrą (toliau – paraiškų priėmimo registras) (taisyklių 7 priedas), kartu su pareiškėju jame pasirašo ir PPIS patvirtina paraiškos duomenis;

72.9. kuris pats pildo paraiškos elektroninę formą, PPIS patvirtina paraiškos duomenis ir paraiška laikoma pateikta;

72.10. einamaisiais metais gali pateikti tik vieną paraišką;

72.11. ketinantis sertifikuoti gyvulius pagal Ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimus, pildydamas paraišką, tam skirtoje skiltyje nurodo, kokias ūkinių gyvūnų rūšis pageidauja sertifikuoti;

72.12. kuris buvusių netinkamus paramai plotus pavertė tinkamais paramai plotais (iškirto medžius, išrovė kelmus ir išvežė nupjautus medžius ir medžių liekanas, sutvarkė akmenų krūvas ar sutvarkė kitus netinkamus paramai plotus) arba, kai tinkami paramai plotai virto netinkamais, nuo einamųjų metų paraiškų teikimo pradžios iki gruodžio 1 d. pats arba padedamas seniūnijos darbuotojo, PPIS išankstinių KŽS ribų aprašymų modulyje elektroniniu būdu nurodo ir aprašo išankstinius KŽS ribų pakeitimus. PPIS išankstinių KŽS ribų aprašymų modulyje aprašomi vietoje jau įvykdyti KŽS ribų pasikeitimai 7.11 papunktyje nurodytais terminais.

72.13. ŽŪIKVC patikslina pagal PPIS išankstinių KŽS aprašymų modulyje aprašytus pakeitimus iki kitų metų balandžio 1 d. ŽŪIKVC tikslindamas išankstinių KŽS aprašymų metu aprašytus pasikeitimus, vadovaujasi einamųjų metų ortofotografinė medžiaga arba labai aukštos skiriamosios gebos palydovinių vaizdų informacija, jei einamųjų metų ortofotografinės medžiagos arba labai aukštos skiriamosios gebos palydovinių vaizdų neturi ir pagal turimą aktualią ortofotografinę medžiagą pataisyti negali - vyksta į patikras vietoje. Patikros vietoje metu nustatius, kad išankstinio KŽS aprašymo metu aprašytas pasikeitimas neatitinka tikrovės (pareiškėjas neiškirto medžių, neišrovė kelmų ir neišvežė nupjautų medžių ar medžių liekanų, nesutvarkė akmenų krūvų ar nesutvarkė kitų netinkamų paramai plotų), KŽS ribos netikslinamos. KŽS, kuriuose pareiškėjas vėlesniais metais deklaruos plotus, ribos bus atnaujinamos tik tada, kai

ŽŪIKVC gaus vėlesnių metų naujausią ortofotografinę medžiagą arba labai aukštos skiriamosios gebos palydovinę informaciją.

72.14. nuo einamųjų metų paraiškų teikimo pradžios iki gruodžio 1 d. pats arba padedamas seniūnijos darbuotojo, PPIS Kraštovaizdžių elementų žymėjimo modulyje elektroniniu būdu turi galimybę nurodyti ir aprašyti galimai tinkamus kraštovaizdžio elementus.

73. Pavėluotai paraiškos priimamos iki einamųjų metų liepos 1 d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną (savaitgaliai, šventinės dienos ir po jų einanti pirma darbo diena, laikomi viena darbo diena) tiesioginių išmokų už plotą sumą mažinant 1 proc. Pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui, paraiška priimama tik tais atvejais, kai vėlavimas nepriklauso nuo pareiškėjo valios (pvz., pareiškėjo mirtis, ilgalaikis profesinis nepajėgumas, stichinė nelaimė, padariusi stiprų poveikį valdai). Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įpėdinis per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo pareiškėjo valios nepriklausančias aplinkybes, seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui kartu su paraiška pateikia prašymą priimti pavėluotą paraišką ir vėlavimo priežasties pagrindimo dokumentus. Į PPIS įvedami paraiškos duomenys, paraiška patvirtinama. Vėlavimo priežasties nurodymo dokumentai PPIS neregistruojami, o jų originalai siunčiami paštu Agentūrai, kuri priima sprendimą dėl tokios paraiškos priėmimo. ŽŪIKVC, gavęs Agentūros sprendimą, kad tokia paraiška gali būti priimta, elektroninius paraiškos duomenis perduoda Agentūrai. Paraiškos, pateiktos pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui (po einamųjų metų liepos 1 d.), priimamos iki einamųjų metų spalio 31 d. Vėliau paraiškos nepriimamos. Po einamųjų metų birželio 6 d. paraiškos sertifikuoti ekologinę gamybą ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą užaugintus vaisius, uogas ir daržoves nepriimamos.

74. Pasikeitus deklaruotiems duomenims po paraiškos pateikimo:

74.1. pareiškėjas iki einamųjų metų liepos 1 d. gali seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo padedamas pakeisti paraiškos duomenis PPIS užpildydamas prašymo pakeisti paraiškos duomenis elektroninę formą. Seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui išspausdinus prašymo pakeisti paraiškos duomenis formą, užpildytą pagal pareiškėjo pateiktus duomenis, pareiškėjas patikrina nurodytus duomenis ir patvirtina jų teisingumą pasirašydamas. Išspausdintas ir pareiškėjo bei seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo parašais patvirtintas prašymas pakeisti paraiškos duomenis lieka pareiškėjui. Pareiškėjui parašu patvirtinus prašymo pakeisti paraiškos duomenis duomenų teisingumą, seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojas užpildo Prašymų pakeisti Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškų duomenis priėmimo registrą (toliau – prašymų pakeisti paraiškų duomenis priėmimo registras) (taisiklių 8 priedas), kartu su pareiškėju jame pasirašo ir PPIS patvirtina prašymą pakeisti paraiškos duomenis.

74.2. pareiškėjas iki einamųjų metų liepos 1 d. gali pakeisti juos pats, prisijungęs prie PPIS. PPIS patvirtinus prašymą pakeisti paraiškos duomenis, prašymas pakeisti paraiškos duomenis laikomas pateiktu.

74.3. prašymai pakeisti paraiškos duomenis, pateikti nuo einamųjų metų birželio 7 d. iki liepos 1 d., laikomi pavėluotai pateiktais ir už kiekvieną pavėluotą darbo dieną tiesioginės išmokos už visą lauką (jei yra įbraižomas naujas laukas) arba didinamą lauko dalį (jei yra didinamas jau įbraižytas laukas), mažinamos 1 proc., išskyrus atvejus kai:

74.3.1. keičiami paraiškos pirmajame lape nurodyti duomenys ar atsisakoma paramos už atskirus laukus ar paramos pagal visą paraišką;

74.3.2. yra keičiamas deklaruojamo žemės ūkio naudmenų ar kito ploto kodas. Tais atvejais kai yra keičiamas žemės ūkio naudmenų kodas, prašymas pakeisti paraiškos duomenis, pateiktas nuo einamųjų metų birželio 7 d. iki liepos 1 d., nelaikomas pavėluotai pateiktu, jeigu toks keitimas nedaro įtakos žalinimo reikalavimų įgyvendinimui;

74.3.3. yra taisoma įbraižytų laukų grafinė konfigūracija (netikslaus deklaruojamų laukų įbraižymo atveju), ir toks taisymas galimas be paraiškos 2 lapo lentelės duomenų (įbraižytų laukų ploto) keitimo.

75. Jeigu prieš tai, kai pareiškėjas seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo padedamas pakeičia paraiškos duomenis (arba prieš tai, kai pareiškėjas pakeičia juos pats, prisijungęs prie PPIS), Agentūra buvo pranešusi pareiškėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje ar apie paraiškoje aptiktas klaidas, pareiškėjui taikomos sankcijos, nurodytos taisyklių 96 punkte.

76. Jei pareiškėjas nori atsisakyti paramos už visą paraišką arba jos dalį, jis tai gali padaryti nuo paraiškos pateikimo iki paramos gavimo dienos. Sankcijos pareiškėjui netaikomos, jei iki paramos už atskirus laukus ar paramos pagal visą paraišką atsisakymo dienos jis nebuvo informuotas apie Agentūros planuojamą patikrą vietoje ar paraiškoje aptiktas klaidas jo pasirinktu būdu.

77. Jei pareiškėjas nori pakeisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis, jis tai gali padaryti nuo paraiškos pateikimo iki paramos gavimo dienos. Pasibaigus paraiškų priėmimo terminui, paraiškoje nurodyta banko sąskaita ar kontaktiniai duomenys (adresas, telefonas, faksas, el. pašto adresas) gali būti tikslinami raštu pateikus prašymą Agentūrai arba per Portalą. Teikiant Agentūrai prašymus pakeisti banko sąskaitą, į kurią bus pervedamos paramos lėšos, prašymą pasirašiusio asmens parašo tikrumas turi būti patvirtintas teisės aktų nustatyta tvarka. Paliudyti pasirašiusio asmens parašo tikrumą taip pat gali Agentūros darbuotojas.

78. Informaciją apie savo duomenis pareiškėjas gali rasti Portale arba teirautis Agentūroje telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, elektroniniu paštu (info@nma.lt) arba raštu ar atvykęs į Agentūrą (Blindžių g. 17, Vilnius), taip pat informacijos gali kreiptis į

savivaldybes (seniūnijas) arba konsultavimo biurus. Pareiškėjas, teikdamas prašymą raštu ar elektroniniu paštu, turi nurodyti savo vardą, pavardę, asmens kodą (fizinis asmuo), įmonės pavadinimą ir kodą (juridinis asmuo), adresą, telefono numerį, valdos numerį.

79. Pareiškėjas laikomas informuotu apie paraiškoje esančias klaidas nuo informacijos apie jas atsiradimo Portale dienos.

80. Seniūnijos arba konsultavimo biuro darbuotojas:

80.1. pagal pareiškėjo pateiktus duomenis elektroniniu būdu įbraižo pareiškėjo deklaruojamų naudmenų ar kitų plotų ribas ir pagal taisyklių 2 priede pateiktą pildymo instrukciją užpildo taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos elektroninę formą (įveda duomenis į PPIS);

80.2. pareiškėjui informavus, kad žemės ūkio valdoje neįvyko pokyčių nuo paskutinio valdos atnaujinimo, PPIS nurodo, kad atnaujinami valdos duomenis. Jei valdoje vyko pasikeitimai, seniūnijos darbuotojas, turintis prieigą prie Valdų registro informacinės sistemos, pagal pareiškėjo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomi pasikeitimai, atnaujina valdos duomenis;

80.3. pagal pareiškėjo pateiktą informaciją įrašo duomenis apie valdoje praėjusiais metais naudotas trąšas;

80.4. pagal pareiškėjo pateiktą informaciją PPIS pažymi EASV;

80.5. sutikrina pareiškėjų, siekiančių gauti susietąją paramą už sertifikuota sėkla apsėtus javų plotus, teikiamus dokumentus, kaip nurodyta taisyklių 58.1 papunktyje, ir vadovaudamiesi šiais dokumentais užpildo paraišką;

80.6. spausdina užpildytas paraiškos formas (vieną egzempliorių) ir teikia jas pareiškėjams patikrinti ir parašu patvirtinti duomenų teisingumą;

80.7. pareiškėjui parašu patvirtinus paraiškos duomenų teisingumą ir sutikus patvirtinti paraišką, pasirašo paraiškoje, užpildo paraiškų priėmimo registrą, kartu su pareiškėju jame pasirašo ir patvirtina paraiškos duomenis PPIS;

80.8. teikia pareiškėjams jų ir seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo pasirašytos paraiškos egzempliorių;

80.9. priima iš pareiškėjų kitus dokumentus;

80.10. sprendžia nustatytus įbraižytų laukų grafinius persidengimus. Nustačius didesnio kaip 0,3 ha deklaruoto ploto persidengimą, pareikalauja pareiškėjų, kurių deklaruoti plotai dengiasi, pateikti persidengiančio ploto žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar panaudos pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais). Jei deklaruoti plotai, valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai išskirta valdoma žemės

sklypo dalis. Jei persidengiantis plotas yra mažesnis kaip 0,3 ha, minėtų dokumentų nereikalaujama, o parama už šiuos persidengiančius plotus nemokama nė vienam pareiškėjui;

80.11. pareiškėjo prašymu iki einamųjų metų liepos 1 d., pakeičia paraiškos duomenis bei užpildo prašymų pakeisti paraiškų duomenis priėmimo registrą;

80.12. nuo einamųjų metų paraiškų teikimo pradžios iki gruodžio 1 d. PPIS išankstinių KŽS ribų aprašymų modulyje pagal pareiškėjo pateiktą informaciją elektroniniu būdu aprašo išankstinius KŽS (b11b, b12, b13, b16, b19) ribų pakeitimus;

80.13. nuo einamųjų metų paraiškų teikimo pradžios iki gruodžio 1 d. PPIS Kraštovaizdžių elementų žymėjimo modulyje pagal pareiškėjo ar jo atstovo pateiktą informaciją elektroniniu būdu nurodo ir aprašo galimai tinkamus kraštovaizdžio elementus.

ANTRASIS SKIRSNIS INFORMACIJOS TEIKIMO IR APDOROJIMO TVARKA

81. Savivaldybė (seniūnija) ir konsultavimo biuras:

81.1. teikia informaciją paramos teikimo klausimais;

81.2. gavusi iš Agentūros arba ŽŪIKVC informaciją apie paraiškose nustatytus netikslumus ar paraiškų vertinimo rezultatus, informuoja pareiškėjus apie tai;

81.3. norėdama gauti informaciją apie pareiškėjus, kreipiasi į Agentūrą;

81.4. atsako už jai teikiamų pareiškėjų asmens duomenų apsaugą teisės aktų nustatyta tvarka;

81.5. suveda paraiškų duomenis į PPIS ir tvirtina juos. Saugo ir prireikus nustatyta tvarka Agentūrai teikia Paraiškų priėmimo ir (arba) Prašymų pakeisti paraiškų duomenis registrus;

81.6. perduoda Agentūrai kitus dokumentus.

TREČIASIS SKIRSNIS PARAMĄ ADMINISTRUOJANČIŲ INSTITUCIJŲ PAREIGOS

82. Agentūra:

82.1. skelbia informaciją Portale, praneša pareiškėjams vienu iš būdų, kuriuo pareiškėjas sutiko būti papildomai informuotas: raštu, elektroniniu paštu arba trumpąja žinute mobiliuoju telefonu, taip pat savivaldybėms apie paraiškose ar kituose dokumentuose nustatytas klaidas ar neatitikimus, kai nustatomi: neteisingas deklaravimas, deklaruotų plotų persidengimas, paraiškos duomenų neatitikimas (nesutampant bendriesiems duomenims ir pan.), neteisingų pareiškėjo banko sąskaitos duomenų pateikimas ir kitos deklaravimo klaidos;

82.2. apie patikros vietoje nustatytus neatitikimus ir klaidas pareiškėjus informuoja Portale, elektroniniu paštu arba raštu siunčiant patikros vietoje arba nuotolinės patikros ataskaitos kopiją.

Nurodžiusiems informavimo būdą „el. paštu“, patikros vietoje arba nuotolinės patikros ataskaitos kopija pateikiama nurodytu el. pašto adresu;

82.3. nustačiusi didesnio kaip 0,3 ha deklaruoto ploto persidengimą, pareikalauja pareiškėjų, kurių deklaruoti plotai dengiasi, pateikti persidengiančio ploto žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar panaudos pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais). Jei pareiškėjas deklaruoja plotus, valdomus kelių bendraturčių, (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta bei viešajame registre įregistruota naudojimosi žemės sklypu tvarka, tai jis privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Jei, vadovaujantis pareiškėjų pateiktais dokumentais, dvigubas deklaravimas neišsprendžiamas, Agentūra atlieka patikrą vietoje. Esant mažesniai kaip 0,3 ha persidengiančiam plotui minėtų dokumentų nereikalaujama ir parama už šiuos persidengiančius plotus nėra mokama nė vienam pareiškėjui;

82.4. vadovaudamasi Europos Sąjungos teisės aktų ir kitų dokumentų nuostatomis, už neteisingai deklaruotą plotą pareiškėjams sumažina mokėtiną arba susigrąžina išmokėtą paramą;

82.5. iki žemės ūkio augalų vegetacijos pabaigos arba iš karto po jos iki tol, kol įmanoma neabejotinai nustatyti deklaruotų naudmenų ir kitų plotų ribas, atlieka patikrą vietoje ir (arba) nuotolinę patikrą. Pareiškėjų pageidavimu elektroniniu paštu teikia skaitmeninius patikrų vietoje duomenis *.shp formatu;

82.6. administruoja paraiškas, informuoja pareiškėjus jų pasirinktu būdu apie paraiškos ar kitų dokumentų atmetimą, nurodyma tokio sprendimo priėmimo priežastis;

82.7. teikia ŽŪIKVC patikrų duomenis, reikalingus KŽS_DR5LT tikslinti: nuo einamųjų metų patikrų vietoje pradžios iki kitų metų sausio 15 d. planinių patikrų, kitų patikrų ir KPP patikrų – iki kitų metų kovo 15 d. Po kitų metų kovo 15 d. perduoti patikrų duomenys naudojami ateinančių metų KŽS_DR5LT tikslinti;

82.8. teikia ŽŪIKVC paraiškų duomenis, kurie pasikeitė po einamųjų metų liepos 1 d.;

82.9. skelbia aktualiausius atsakymus į dažniausiai pareiškėjų užduodamus klausimus Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt skiltyje „Dažniausiai užduodami klausimai“;

82.10. nepažeisdama asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų turi teisę teikti duomenis pareiškėjams ir kitiems duomenų gavėjams teisės aktų numatyta tvarka;

82.11. gavusi visus reikiamus duomenis, apskaičiuoja galutinę tiesioginių išmokų sumą. Žalinimo išmoka mokama pagal Agentūros atliktą atitikties žalinimo reikalavimams patikrinimą;

82.12. baigusi administruoti paraišką, informaciją apie pareiškėjui apskaičiuotas išmokas bei pritaikytas sankcijas skelbia Portale ir, jei pareiškėjas pateikė pageidavimą būti kitu būdu informuotas – vienu iš šių būdų, numatytų taisyklių 82.1 papunktyje. Informaciniame pranešime pareiškėjams administravimo metu nustatyti neatitikimai nedetalizuojami, pateikiama tik rezultatų

visuma. Informaciniame pranešime turi būti nurodyta, kad informacija apie fizinių ir juridinių asmenų gautą paramą (pareiškėjo vardas ir pavardė arba pavadinimas, savivaldybė, pašto kodas, iš Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai gautos paramos suma, finansuojamų priemonių pobūdis ir aprašymas) bus paskelbta viešai (nurodant laiką, kada informacija bus paskelbta) visuomenei informuoti, taip pat gali būti perduota Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Sąjungos finansinius interesus;

82.13. nepažeisdama asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų, pagal poreikį teikia duomenis savivaldybėms, Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybai, kitoms institucijoms, teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka teikia ataskaitas Europos Komisijai bei ataskaitas jų pareikalavusioms institucijoms;

82.14. prašymų ir skundų nagrinėjimo bei paraiškos administravimo sistemos tobulinimo tikslais suteikia galimybę Žemės ūkio ministerijai prisijungti ir naudotis Portalo duomenimis;

82.15. tais atvejais, kai pareiškėjui apskaičiuotos paramos tiesioginėmis išmokomis sumos negalima pervesti dėl paraiškoje pateiktų neteisingų atsiskaitomosios sąskaitos duomenų, dėl pareiškėjo mirties, kai valdos perėmėjų pagal paveldėjimo teisę nėra, arba dėl to, kad valdos perėmėjas nepraneša Agentūrai apie valdos perėmimą taisyklių 103.1 papunktyje nurodyta tvarka, Agentūra ne vėliau kaip iki kitų metų gegužės 10 d. pareiškėjui ir savivaldybei (pareiškėjo mirties atveju – tik savivaldybei) arba rajono konsultavimo biurui, kuriam iš jų pareiškėjas yra pateikęs paraišką, išsiunčia prašymą per Agentūros nurodytą terminą patikslinti paraiškos duomenis. Jei pareiškėjas arba valdos perėmėjas nepatikslinka paraiškos duomenų, reikalingų paramai pervesti, Agentūra ne anksčiau, kaip praėjus vieneriems kalendoriniams metams po minėto prašymo išsiuntimo pareiškėjui ir (arba) savivaldybei arba rajono konsultavimo biurui, anuliuoja pareiškėjui apskaičiuotą paramą tiesioginėmis išmokomis ir patikslintų paraiškos duomenų, reikalingų pinigams pervesti, nepriima;

82.16. įtarusi, kad pareiškėjas padidino deklaruotą plotą, siekdamas gauti didesnę paramos sumą (išmoką už pirmuosius hektarus, išmoką jaunajam ūkininkui), pareikalauja pareiškėjo pateikti visų plotų, kurių pareiškėjas nedeklaravo praėjusiais metais, žemės dirbimo (žemės ūkio veiklos) įrodymo dokumentus ir žemės nuosavybės ar žemės valdymo teisės (nuomos, panaudos sutartis) patvirtinimo dokumentus. Pareiškėjui nepateikus atsakymo į išsiųstą pranešimą dėl duomenų patikslinimo, Agentūra siunčia pranešimą dėl duomenų patikslinimo praėjusiais metais šį plotą deklaravusiam pareiškėjui, prašydama paaiškinti plotų sumažinimo priežastis. Pareiškėjui, įrodžiusiam, kad plotas nebuvo sumažintas siekiant sukurti sąlygas kitam pareiškėjui gauti didesnę

išmoką už pirmuosius hektarus ir (arba) išmoką jaunajam ūkininkui, išmoka už pirmuosius hektarus ir (arba) išmoka jaunajam ūkininkui mokama;

82.17. gali sustabdyti paraiškos administravimą, jei kilo abejonių (Agentūroje gautas skundas dėl pareiškėjo veiksmų ar veiklos, taip pat gauta informacija iš valstybinių bei Europos Sąjungos audito institucijų, žiniasklaidoje skelbiama susijusi informacija ir kitais atvejais, kai Agentūrai tampa prieinama atitinkama informacija dėl pareiškėjo veiksmų ar veiklos), kad pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, kol bus gautos išvados dėl jų teisingumo. Jei dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ar atliekamas ikiteisminis tyrimas, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus baigti teisiniai procesai;

82.18. iki lapkričio 10 d. informuoja Žemės ūkio ministeriją ir Europos Komisiją apie paramos tiesioginėmis išmokomis teikimo reikalavimus atitinkančius žemės ūkio naudmenų plotus einamaisiais metais.

83. Paramos lėšos užsakomos ir išmokamos Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 3D-403 „Dėl Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

84. Pareiškėjus patikrai vietoje ar nuotolinei patikrai atrenka Agentūra atsitiktinės atrankos ar rizikos analizės būdu. Prireikus gali būti skiriamos užsakomosios patikros. Jei pareiškėjo įbraižyti laukai patenka į KŽS, kurių GKODAS yra b11b, Agentūra deklaravimą šiuose plotuose įtraukia į rizikos analizės kriterijus ir atlieka atrinktų deklaruotų plotų planines patikras. Agentūra neatlieka patikrų vietoje tuose KŽS ar jų dalyse, kurie patenka į einamųjų metų palydovinių ir (arba) ortofotografinių žemėlapių teritoriją, taip pat ŽŪIKVC atliktų KŽS tikslinimo darbų vietose.

85. ŽŪIKVC:

85.1. perduoda Agentūrai paraiškų ir prašymų pakeisti paraiškų duomenis elektroninius duomenis;

85.2. nepažeisdamas asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų turi teisę teikti duomenis pareiškėjams ir kitiems duomenų gavėjams teisės aktų nustatyta tvarka. Statistinę naudmenų ir kitų plotų deklaravimo informaciją teikia institucijoms ir kitiems duomenų gavėjams. Tinklapyje www.vic.lt skelbia statistinę naudmenų ir kitų plotų deklaravimo duomenų informaciją;

85.3. patikslina KŽS_DR5LT: pagal KŽS, kurių GKODAS yra b11b – iki spalio 1 d.; pagal taisyklių 90.7 papunktyje nurodytus duomenis, pagal palydovinius vaizdus ir naujausius

ortofotografinius žemėlapius – iki einamųjų metų gruodžio 1 d.; pagal Agentūros patikros vietoje, planinių patikrų ir kitų, išskyrus KPP patikras, išankstinių KŽS ribų pasikeitimų ir naujausius ortofotografinius žemėlapius – iki kitų metų balandžio 1 d.; pagal patikras, gautas po kitų metų kovo 15 d., KŽS_DR5LT tikslinama iki gegužės 1 d.;

85.4. užtikrina galimybę pareiškėjui atnaujinti valdos duomenis;

85.5. vadovaudamasi Europos Sąjungos teisės aktais ir kitais dokumentais, atlieka KŽS_DR5LT kokybės vertinimą, rengia ataskaitą ir prireikus teikia siūlymus dėl priemonių, skirtų nustatytiems KŽS_DR5LT trūkumams pašalinti;

85.6. nuo einamųjų metų paraiškų teikimo pradžios žiniatinklio tarnyba perduoda Agentūrai einamųjų metų aktualią KŽS_DR5LT;

85.7. atlieka sutartinių gyvulių perskaičiavimo funkciją. Sutartinių gyvulių skaičiavimo duomenys turi būti perduoti Agentūrai iki einamųjų metų rugsėjo 10 d. Esant poreikiui pagal Agentūros atskiru raštu nurodytus terminus ir programas, atlieka sutartinių gyvulių perskaičiavimą ir teikia Agentūrai informaciją apie pasikeitusius sutartinių gyvulių vienetus;

85.8. parengia ir išplatina informacinę medžiagą žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimui.

86. Taisyklių 83, 84 punktuose nurodyti veiksmai atliekami pagal Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo procedūrų aprašus, taisyklių 80, 81 ir 85 punktuose nurodyti veiksmai atliekami pagal ŽŪIKVC generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo procedūrų aprašus.

VIII SKYRIUS ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR KITŲ PLOTŲ RIBŲ ELEKTRONINIO ĮBRAIŽYMO TVARKA

87. Visi pareiškėjai privalo elektroniniu būdu įbraižyti deklaruojamų laukų ribas PPIS. Įbraižomi visi pareiškėjo naudmenų ir kiti plotai, už kuriuos jis prašo paramos, taip pat įbraižomi visi pareiškėjo valdomi naudmenų plotai, už kuriuos pareiškėjas nepageidauja gauti išmokų (kodai NEP ar TPN). Naudmenų laukų įbraižymai, kai jų ribos kerta KŽS, kurių GKODAS yra bl1b, bl2, bl3, bl6, bl9, yra negalimi tiesioginėms išmokoms gauti.

88. Elektroninio žemėlapio struktūra, duomenų atvaizdavimo tvarka ir reikalavimai elektroniniam įbraižymui nustatyti taisyklių 9 priede.

IX SKYRIUS TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ UŽ PLOTĄ APSKAIČIAVIMAS IR SANKCIJŲ TAIKYMAS

89. Kai yra gaunama informacija (skundas, pranešimas ar kt.) apie pareiškėją dėl netiksliai ir (arba) neteisėtai einamaisiais arba praėjusiais metais deklaruotų plotų (t. y. plotų, kuriuos pareiškėjas deklaravo neturėdamas šių plotų teisėto valdymo teisės ir (arba) šiuose plotuose nevykdo žemės ūkio veiklos), Agentūra vertina informaciją ir priima sprendimą dėl sankcijų taikymo arba netaikymo vadovaujantis šia tvarka:

89.1. jeigu pateiktoje informacijoje nurodytas konkretus skundžiamas plotas (-ai) (jo(-ų) kadastrinis / unikalus numeris, koordinatės ar kontrolinio žemės sklypo duomenys, ar kita informacija, leidžianti konkrečiai identifikuoti plotą (-us), parama už šiuos plotus pareiškėjui mokama, o išmokėta parama nesusigražinama tik tuo atveju, jeigu jis pateikia nurodytų plotų dirbimo (žemės ūkio veiklos vykdymo, kuri įrodoma pagal žemės ūkio produkcijos realizavimo ar kitus minėtos veiklos fakto įrodymo dokumentus, patvirtinimo) bei žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar panaudos pagrindais) patvirtinimo dokumentus. Jeigu deklaruoti plotai valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, kartu su žemės dirbimo ir valdymo dokumentais pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Agentūra, remdamasi žemės sklypo planu ir valdymo teisės pagrindimo dokumentais, rašytiniais bendraturčių sutikimais, nustato, ar pareiškėjas teisėtai deklaruoja minėtus plotus. Už paramai deklaruotus plotus, kuriuose pareiškėjas neužsiėmė žemės ūkio veikla ir (arba) kuriuos deklaravo neturėdamas žemės valdymo teisės, taikomos nuostatos dėl neteisingo deklaravimo;

89.2. jeigu dėl konkretaus pareiškėjo pateiktoje informacijoje (skunde, pranešime ar kt.) nėra nurodyta tikslų duomenų, leidžiančių nustatyti konkrečius skundžiamus plotus, Agentūra atsitiktine tvarka atrenka dalį skundžiamo pareiškėjo deklaruojamų plotų, bei paprašo pareiškėjo pateikti šių atrinktų plotų dirbimo (žemės ūkio veiklos vykdymo, kuri įrodoma pagal žemės ūkio produkcijos realizavimo ar kitus minėtos veiklos fakto įrodymo dokumentus, patvirtinimo) bei žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar panaudos pagrindais) patvirtinimo dokumentus. Jeigu deklaruoti plotai valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, kartu su žemės dirbimo ir valdymo dokumentais pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Tuo atveju, jeigu pareiškėjas pateikia ne visų į patikros imtį atrinktų plotų dokumentus arba dokumentai yra nepakankami, kad būtų galima įsitikinti, jog pareiškėjas dirba bei valdo šiuos plotus, Agentūra paprašo pateikti visų likusių pareiškėjo paraiškoje deklaruotų plotų dokumentus. Agentūra, remdamasi žemės sklypo planu ir valdymo teisės pagrindimo dokumentais, rašytiniais bendraturčių sutikimais, nustato, ar pareiškėjas teisėtai deklaruoja minėtus plotus. Už paramai deklaruotus plotus,

kuriuose pareiškėjas neužsiėmė žemės ūkio veikla ir (arba) kuriuos deklaravo neturėdamas žemės valdymo teisės, taikomos nuostatos dėl neteisingo deklaravimo;

90. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinos išmokos sumos.

91. Tuo atveju, kai deklaruojami ne visi naudmenų (išskyrus esančius užstatytoje teritorijoje KŽS (kodas bl6) plotai, įskaitant plotus, už kuriuos pareiškėjas nepageidauja gauti išmokų:

91.1. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto kartu su visu nedeklaruotų laukų plotu sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 3 proc., bet neviršija 30 proc., pagrindinė išmoka už naudmenų plotą sumažinama 1 proc.;

91.2. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto kartu su visu nedeklaruotų laukų plotu sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 30 proc., bet neviršija 50 proc., pagrindinė išmoka už naudmenų plotą sumažinama 2 proc.;

91.3. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto kartu su visu nedeklaruotų laukų plotu sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 50 proc., pagrindinė išmoka už naudmenų plotą sumažinama 3 proc.

92. Tiesioginėms išmokoms už plotą taikomos sankcijos (taip pat išmokai už pirmuosius hektarus bei išmokai jaunajam ūkininkui) pagal reglamentą (ES) Nr. 640/2014, taip pat:

92.1. už pareiškėjo deklaruotą pluoštinių kanapių lauką, nemokant pagrindinės tiesioginės išmokos, jeigu pareiškėjas nėra pasirūpinęs narkotinės medžiagos (tetrahidrokanabinolio – THC) kiekio tyrimo atlikimu arba kitais atvejais, kurie priklauso nuo pareiškėjo, o Augalininkystės tarnyba iki einamųjų metų spalio 30 d. Agentūrai nepateikia Pažymos apie pluoštinių kanapių augintojus ir pluoštinių kanapių mėginiuose nustatytus THC kiekius;

92.2. tai paraiškos daliai, apie kurią pareiškėjas iki kitų metų birželio 6 d. Agentūrai nepateikė prašomos informacijos;

92.3. nustatytos ilgalaikės sankcijos išskaičiuojamos iš bet kokios pareiškėjams priskaičiuotos paramos (mokamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ar valstybės biudžeto lėšų, kurių asignavimų valdytojas yra Žemės ūkio ministerija). Ilgalaikės sankcijos gali būti pradėtos išskaičiuoti iš paramos pažeidimo nustatymo metais, tačiau gali būti išskaičiuojamos ne ilgiau nei trejus kalendorinius metus, po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas pažeidimas.

93. Pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje bent viename jo deklaruotų laukų, jam parama nemokama ir taikomos ilgalaikės sankcijos. Jei pareiškėjas patikros vietoje metu nepateikia dokumentų, susijusių su prisiimtų įsipareigojimų vykdymu, laikoma, kad jis įsipareigojimo

nesilaiko (išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus, kai pareiškėjui, neturinčiam reikiamų dokumentų patikros vietoje metu, leidžiama per nustatytą laikotarpį pateikti juos Agentūrai).

94. Pareiškėjams, iki einamųjų metų lapkričio 1 d. nepateikusiems taisyklių 82.16 papunktyje nurodytų dokumentų ar pateikusiems ne viso ploto dokumentus, arba iš pateiktų dokumentų nustatčius, kad valda buvo padidinta siekiant gauti didesnę paramos sumą, išmoka už pirmuosius 30 ha ir (arba) išmoka jaunajam ūkininkui (už ne daugiau kaip 90 ha) nemokama tiek deklaruotą plotą padidinusiems, tiek jį sumažinusiems pareiškėjams. Nuo lapkričio 1 d. pateikti dokumentai neadministruojami. Plotą padidinusiam pareiškėjui nepateikus taisyklių 82.16 papunktyje nurodytų dokumentų ar pateikus ne viso ploto dokumentus, laikoma, kad prašoma paramos deklaruojant plotą, kuriame neužsiimama žemės ūkio veikla, kaip nurodyta taisyklių 7.13.5 papunktyje, ir pareiškėjo paraiškai taikomos nuostatos dėl neteisingo deklaravimo.

95. Agentūra turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą atlikusi administracinį patikrinimą ir (arba) patikrą vietoje tada, kai pareiškėjas nesilaikė paramos suteikimo ar paraiškoje numatytų reikalavimų, ar pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas. Už paramai netinkamą plotą, nustatytą atnaujinus KŽS_DR5LT arba einamųjų metų patikros vietoje metu, išmokėta parama iš deklaravusių pareiškėjų susigrąžinama už ketverius metus (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustatčius atvejus, kad plotas paramai netinkamas mažiau nei ketverius metus – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai) skaičiuojant nuo metų, kuriais buvo padarytas (užfiksuotas) pažeidimas tačiau ne ilgiau nei iki paskutiniųjų prieš tai darytų ortofotografinių žemėlapių metų (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustatčius atvejus, kad plotas paramai netinkamas ilgiau nei iki paskutiniųjų prieš tai darytų ortofotografinių žemėlapių metų – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai, bet ne daugiau kaip už ketverius metus).

96. Teisė gauti išmokas neprarandama, jei nustatyti reikalavimai neįvykdomi dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo pareiškėjo valios. Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įpėdinis per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo pareiškėjo valios nepriklausančias aplinkybes, praneša raštu Agentūrai apie minėtas aplinkybes, kartu pateikdamas to įrodymo dokumentus.

97. Žalinimo išmoka mažinama ir taikomos sankcijos dėl šios išmokos reikalavimų pažeidimų pagal reglamento (ES) Nr. 640/2014 II antraštinės dalies IV skyriaus 3 skirsnį. Pareiškėjams, kuriems taikomas pasėlių įvairinimo reikalavimas, žalinimo išmoka nemokama, jei, kaip nustatyta šių taisyklių 7.10 punkte, pareiškėjas nepateikė papildomų įrodymų dėl deklaruotų arba kitų žemės ūkio augalų buvimo lauke. Žalinimo išmokos atitiktis 35.5 papunktyje apibrėžtiems

reikalavimams tikrinamas ir žalinimo išmoka mokama už likusį minėtus reikalavimus atitinkantį plotą, t. y. iš viso rasto arba deklaruoto ploto (rasto – jei rastas plotas mažesnis už deklaruotą; deklaruoto – jei rastas plotas didesnis už deklaruotą) atėmus minėtame papunktyje apibrėžtų reikalavimų neatitinkančius plotus.

98. Jeigu nustatoma neatitiktis bent vienam iš taisyklių 8 ir 12–14 punktuose nustatytų reikalavimų ar įsipareigojimų, laikoma, kad paramai netinkamame plote (lauke ar lauko dalyje su nustatytu pažeidimu) yra neteisingo deklaravimo atvejis.

99. Jeigu nesilaikoma taisyklių 7.13 papunktyje nustatytosios laukų sutvarkymo tvarkos, taip pat, jeigu einamųjų (paraiškos teikimo) metų ortofotografinėje medžiagoje arba palydoviniame vaizde nustatomas paramai netinkamas plotas (nepriklausomai nuo šios medžiagos fiksavimo einamaisiais metais datos), parama už tokį plotą nemokama ir laikoma, kad tai yra neteisingo deklaravimo atvejis.

X SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

100. Jei valda ar valdos dalis perduodama (valdos dalį galima perduoti tik paraišką pateikusiam valdos perėmėjui) po to, kai valdos perdavėjas jau yra pateikęs paraišką, bet dar neįvykdęs visų reikalavimų, nustatytų tiesioginėms išmokoms gauti (t. y. išmokos jam dar negali būti mokamos), parama skiriama valdos perėmėjui, kai:

100.1. valdos perėmėjas nuo einamųjų metų birželio 6 d. iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos praneša Agentūrai apie valdos perėmimą, pateikdamas pranešimą apie valdos perėmimą, prašymą skirti paramą bei valdos perėmimo fakto patvirtinimo dokumentus (žemės, kito nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.) savivaldybei (seniūnijai) arba viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos rajono konsultavimo biurui pagal valdos registravimo vietą;

100.2. valdos perėmėjas prisiima atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir vykdyti reikalavimus, kurie kyla iš perdavėjo paraiškos gauti tiesiogines išmokas einamaisiais metais;

100.3. valdos perdavėjas neturi įsiskolinimų Agentūrai, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

101. Jei valda perduodama po to, kai valdos perdavėjas jau yra pateikęs paraišką ir yra įvykdęs visus tiesioginių išmokų reikalavimus, jis turi pranešti Agentūrai apie valdos perdavimą (išskyrus valdos perdavėjo mirties atvejus, kai prisiimti atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir informuoti Agentūrą apie valdos perėmimą pagal taisyklių 100.1 ir 100.2 papunkčiuose nurodytus reikalavimus turi valdos perėmėjas).

102. Jei valda perduodama kitam žemės ūkio veiklos subjektui, kuris buvo įregistravęs valdą iki perdavimo, sujungtoms valdoms paliekamas perėmėjo valdos atpažinties kodas, o valdos perdavėjo valdos atpažinties kodas pripažįstamas negaliojančiu.

103. Valdos perdavėjas pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, reikalavimus per 30 kalendorinių dienų nuo valdos perdavimo dienos privalo atnaujinti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Valdų registre.

104. Žemės ūkio valdos perdavimo atveju valdos perėmėjui pereina ir atsietoji pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama, mokama už paramos teikimo reikalavimus atitikusį naudmenų plotą nustatytu atskaitos laikotarpiu.

105. Žemės ūkio valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pareiškėjas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pareiškėjui jau išmokėta, jis privalo paramą gražinti. Šis reikalavimas netaikomas pareiškėjams, kurie einamaisiais metais patvirtinti paramos gavėjais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.

106. Valdos perdavimo atveju išmoka už pirmuosius hektarus mokama daugiau nei už 30 ha remiamą plotą tada, kai perduodama mirusio asmens valda.

107. Valdos perdavimo atveju išmoka jaunajam ūkininkui skiriama, kai:

107.1. valdą perduoda perleidėjas, kuris pretenduoja gauti išmoką jaunajam ūkininkui, o valdą perima perėmėjas, kuris taip pat pretenduoja gauti išmoką jaunajam ūkininkui, išmoka jaunajam ūkininkui gali būti teikiama už visą abiejose paraiškose nurodytą tinkamą paramai plotą, tačiau nepažeidžiant taisyklių 23 punkte numatytos tvarkos;

107.2. valdą perduoda perleidėjas, kuris nepretenduoja gauti išmokos jaunajam ūkininkui, o valdą perima perėmėjas, kuris pretenduoja gauti išmoką jaunajam ūkininkui, išmoka jaunajam ūkininkui gali būti teikiama tik už perėmėjo paraiškoje nurodytą tinkamą paramai plotą;

107.3. valdą perduoda perleidėjas, kuris pretenduoja gauti išmoką jaunajam ūkininkui, o valdą perima perėmėjas, kuris nepretenduoja gauti išmokos jaunajam ūkininkui, teisės į išmoką jaunajam ūkininkui nėra perimamos;

107.4. perimama mirusio asmens (pareiškėjo) valda, išmoka einamaisiais metais perėmėjui mokama vadovaujantis taisyklių 107.1–107.3 papunkčiuose numatyta tvarka.

XI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

108. Už paraiškos bei kitus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.

109. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškos duomenų įvedimą ir patvirtinimą PPIS, kai paraiška pateikiama seniūnijos darbuotojui, yra atsakingos savivaldybės (seniūnijos), kai paraiška pateikiama viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos rajono konsultavimo biurui – konsultavimo biurui.

110. Už tinkamą PPIS veikimą, paraiškų priėmimo ir keitimo darbų organizavimą ir perdavimą Agentūrai atsako ŽŪIKVC.

111. Už paraiškų administravimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje ir nuotolinę patikrą, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako Agentūra.

112. Pareiškėjai, nesilaikę taisyklėse nurodytų įsipareigojimų ir reikalavimų, taip pat gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

113. Pareiškėjų pateikti duomenys Lietuvos Respublikos institucijų, kitų Europos Sąjungos šalių institucijų, Europos Sąjungos Komisijos, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos audito rūmų bus apdoroti elektroniniu būdu ir panaudoti kontrolės tikslais.

114. Pareiškėjai kartą per kalendorinius metus atnaujina savo valdų registracijos duomenis Valdų registre.

XII SKYRIUS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

115. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros priimtais sprendimais ar veiksmais (neveikimu), turi teisę juos apskūsti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

116. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veikimą arba neveikimą pareiškėjas gali apskūsti Agentūros direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

117. ŽŪIKVC konkrečių darbuotojų veikimą arba neveikimą pareiškėjas gali apskūsti ŽŪIKVC direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

118. Agentūros ir ŽŪIKVC sprendimai arba veikimas (neveikimas) gali būti skundžiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
